

საპრესიო

ქართული
ბიულეტენი

საპრესიო ბაზეთი ბათუმში 1990 წლის 28 დეკემბრიდან პარასკევი, 15 დეკემბერი 1995 № 83 (221) ჟანი 30 თეთრი

FRANCE 98

მიზანი ერთია — საფრანგეთი!

ჩვენი მეტოქეები:
იტალია
ინგლისი
პოლონეთი
მოლდოვა

მეორე გვერდზე იხილოთ რეპორტაჟები:
პარიზიდან
წილისყრა კინალამ ჩაიშალა
კიშინიოვიდან
იონ კარასი:
ქართველებთან მოგებას ნულარ მომთხოვთ!
ლთხლონიდან
ნიკ ბარბი თუ ვარსკვლავია, მას ქიქლაძე ვინდაა?

პარიზიდან ახალდაბრუნებული საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ალექსანდრე ჩიკვაძე სასაუბროდ სუთიოდ ნუთით მოვიხელთეთ. მსოფლიოს ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის და მასში ჩვენი ნაკრების მონაწილეობის შესახებ კვლავაც ბევრი ითქმება და დაინერგება, მაგრამ, ცხადია, მკითხველს ამჯერად ყველაზე მეტად ეროვნული გუნდის თავიანთი პირველი კომენტარი დაინტერესებს.

- ნაკრებს ამოცანად მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე გასვლას დაუესახავთ. სწავლისა და გამოცდილების შექმნის დრო ნარსულს ჩაბარდა.
- დიდი მნიშვნელობა ექნება კალენდარს. როდის დადგინდება თამაშების განრიგი?
- დახლოებით 17 იანვრისთვის შევიკრიბებით ჩვენი ჯგუფის ნაკრებთა ხელმძღვანელები და იქ ვადასტურებთ, ვინ ვის, სად და როდის ვთამაშებთ. მანამდე ფაქტების შესწავლით შევათანხმებთ საკითხებს. რაც შეეხება შეკრების ადგილს, პოლონეთს ძლიერ სურს, რომ მათთან შევხვედეთ ერთმანეთს, მაგრამ იგივე უნდათ ინგლისელებსა და იტალიელებს, ასე რომ, ეს ჯერ გასარკვევია.
- კენისურამდე ორი დღით ადრე დამტკიცდა შეგირბების ჩატარების უფასო უფასო ვარიანტი არაა, იტალიელებსა და ინგლისელებსა მწვრთნელებმა არიო საკმ და ტერი ვენი-ბოლმა განაცხადეს, ფიფას პროექტი გვეჩვენათ. თქვენ რას იტყვით?
- მეც ფიფას ვარიანტი უფრო მომწონდა. შეიძლება შეიძლება გუნდთან ჯგუფის შექმნა უკეთესი იქნებოდა.
- ფიფამ გუნდებს ნება დართო, ევროპის ჩემპიონატამდე, გასად აპირილიდან დაიწყონ შესარჩევი თამაშები. ჩვენ რას ვაპირებთ?
- ევროპის ჩემპიონატამდე თამაში ხელს არ მოგვცემს. სექტემბრამდე შესარჩევ შეხვედრას არ დავენიშნავთ.
- მოლაპარაკებისას, ალბათ, მეტოქეებს კალენდრის თქვენებულ ვარიანტს წარუდგინებთ. რა იქნება ჩვენთვის საუკეთესო დასაწყისი, მოლდოვასთან შინ შეხვედრისა?
- ცუდი აზრი არ არის.
- ცხადია, ამხანაგურ შეხვედრებსაც გვემართება.
- ბევრ ქვეყანასთან გვაქვს ამის თაობაზე მოლაპარაკება. ამხანაგური შეხვედრები დიდ მნიშვნელობას შეიძენს, რადგან შესარჩევ ციკლში მხოლოდ რვა თამაში გვაქვს.
- პირველ ოფიციალურ მატჩამდე, ანუ, როგორც ჩანს, გასად სექტემბრამდე, რამდენი ამხანაგური მატჩი ჩატარდება იქნება ოპტიმალური?
- ეს კალენდარზე იქნება დამოკიდებული. 1996 წელს შეიძლება იყოს, სამი ან ოთხი ოფიციალური თამაში მოგვიწიოს, ფეხბურთელების გამოძახების ნება კი, მოგვსენებათ, შეიძლება შეხვედრაში გვაქვს...
- ჩვენი ჯგუფის გარდა, თქვენი აზრით, რომლებმა რთული?
- პირველი, სადაც დანია, საბერძნეთი, სლოვენია და ბოსნია თამაშობენ და მეექვსე: ესპანეთი, ჩეხეთი, სლოვაკეთი და იუგოსლავია რომ არიან.
- გასად, ზაფხულს, ინგლისში ევროპის ჩემპიონატია. იქ ჩვენი ორი მეტოქე იტალია და ინგლისი გამოვა. დასრულებას აპირებთ?
- დას, ევროპის ჩემპიონატს დავესწრები. მეტოქეების უშუალოდ ხელვა ძალზე მნიშვნელოვანია.

დაიხსრობეთ ეს დღე და ეს საათი!

წილისყრამ მთელი საქართველო ააფორიაქა, ვის ვინ ემეტებოდა ჩვენი ნაკრებისათვის, ვინ პროგნოზს აკეთებდა, ვინ სანაძლეოს ღებდა. წილისყრის წინ ციფრ-ციფრულად ჩვენც ავიყვილია და რედაქციებში სანაძლეოებიც დაიდო, ვინ მეტ გუნდს გამოუცხობდა. პოდა, ერთადერთმა მამუკა კანტალიანმა ერთადერთი მონაწილე მოლდოვა გამოიწერა და ოჯახური ბიუჯეტით შეავსო. მოლდოვაზე უმაღლესი მრავალწლიანი ვაკანსიონალი? ანაზან რომ გვითხრა, ოღონდ ეგენი არაა და...

— ირაკლი, გვეშველება რამე მოლდოველებთან?

— ძალიან კი არ მინდოდა, მაგრამ რაკილა შევხვდნენ, ორივე თამაში უნდა მოეგოთ. მოეგებთ კიდევ და გაესწორებებით...

— ახლა ყველა მოგრიდება პროგნოზს და ალბათ ერთსა და იგივეს იტყვიან — ინგლისია, მხოლოდ, ეს რაღა იტალია შეგვხვდა. პოლონელებს ვოხნიკი ჰყავთ. შენ როგორ შეფასებ ჩვენს შანსებს?

— მე საქართველოს ნაკრების წარმატებაში ასიდან 50 პროცენტს ვიძლევი.

— ქულებს ხომ ვერ დაგვიკონკრეტებ?

— რატომაც არა! მოლდოვას აქვს და იტალია — ეგ ექვსი ნაღდი ქულა. ინგლისს შინ უკვე უნდა მოეგოს. ესეც ცხრა. თუ იმასაც გაეთვალისწინებთ, რომ პოლონეთს შინაც დაგამარცხებთ და სტუმრად, თხუთმეტი ქულა ნაღდი გამოიღოს. აი, იტალია კი... მოკლედ ჩვენი მაქსიმუმი ამ ჯგუფში — 18 ქულა.

— შენს ამასწინანდელ პროგნოზში ერთი ქვეყანა — ინგლისი გამოიცანა გინდოდა თუ მხოლოდ ვერაულო იყო?

— სწორედ რომ მინდოდა! ქართველ ფეხბურთელებს, ნაკრები იქნება, თუ „ლინამო“, ბრიტანელებთან კარგად გამოვლდის თამაში. მოკლედ მათი სტილი ციციცი.

— ახლა ამაზე მიაპყრებ: საფეხბურთო წრეებში ძალზე პოპულარულია ვერსია, რომ ევროპის ჩემპიონატის ეს ციკლი ჩვენი ნაკრებმა საფრანგეთის მსოფლიო ჩემპიონატისთვის მოსამზადებლად გამოიყენა.

ჩვენი ჯგუფის შემხედვარემ, ზოგმა იქნებ ახლაც თქვას, ისეა საქმე, ვერც ახლა ვაფალი და მოდი მომდევნო 2000 წლის ევროპის ჩემპიონატისთვის მოვემზადოთ. ნუთუ გამოცდილებისთვის ეს ციკლი არ კმარა?

— რა თქმა უნდა, კმარა. ვერ წარმოიდგენ, რამხელა გამოცდილება შეგვიძინა გერმანელებთან და ბულგარელებთან თამაშში. ვფიქრობ, დროა სერიოზული მიზნები დავისაზროთ, ჩვენ შეგვეყვას ამის ძალა...

მურთაზ შალია უფრო პრაქტიკულად მიუღმა საქმეს, მაგრამ ისიც მეტად იმედოვნებს.

— იტალია გამოიყვანი. ისე ძალიან ძლიერ ჯგუფში მოვხვდით. ჩემი აზრით, უმძიმესი ჯგუფია. სჯობდა ექვსედიანში მოვხვედრილიყავით.

— უმძიმესია ხომ არ მოგეძალა?

— არავითარ შემთხვევაში. ინგლისი არაა ის გუნდი, ვერ მოუგო, ეგაა, უელსზე ოდნავ ძლიერია. იტალია აშკარა ფავორიტია, პოლონეთმაც მოუმატა ამ ბოლო დროს, მაგრამ ჩვენ ყურებს ხომ არ ჩამოვყრივით? ჩვენ აწი უფრო ძლიერად ვითამაშებთ.

— შანსებს როგორ აფასებ?

— ორმოცდაათი პროცენტით ჩვენს გასვლას.

— ქულებსაც ხომ ვერ ანგარიშებ?

— მოლდოვას ძალიან გაგამარებთ — ექვსეტი ქულას წაგართმევთ. ინგლისთან შინ სამ ქულას ვეგებავ, პოლონეთთანაც იტალიასთან კი ფრედ ვითამაშებთ. ამას დაუმატებთ მინიმუმ ფრედ სტუმრად პოლონეთთან და 14 ქულა გამოიღოს. 14 ქულა ჩვენი მინიმუმი, რაც უკვე უნდა დაგვაროვით.

— 14 ქულა ჩვენიდან ვერ გავაფრევს — ეს დღე და საათი დაიმასხვრეთ. მე, მურთაზ შალია გუგუნებ, რომ მოვიღო ის დრო, წარმატებებზე ვიფიქროთ...

— აბსი ბოზინიანი შიქლი სიტალია არ

ნელვითან მოგება შეიძლება. ამის მაგალითი იყო უელსის ნაკრებთან ჩვენი ორი მოგება. ინგლისელებიც ასეთივე სტილით თამაშობენ — საკმოდ ერთფეროვნად, ასე რომ გამარჯვებაზე ფიქრი სულაც არ იქნება აზარალებელი. ხელს იგი, შანსებიც გვაქვს. ბოლოს და ბოლოს, ბულგარელებს მოეგვით.

მალაქიძე პანკო, ნაკრების მწვრთნელი: „ამას რა კომენტარი სჭირდება, ერთ-ერთი, თუ ყველაზე არა, ძლიერი ჯგუფია. იტალიას და ინგლისს რომ არაფერი ვთქვით, პოლონეთიც არ არის ზღაწამოსაკრავი გუნდი. პარიზში ფრანგებმა ძლიერ მოგვს, ბოლო წუთებზე ჯორჯოვს რომ არ ვუჩინა, ვინ იცის, როგორ დასრულდებოდა შეხვედრა.“

— ეს გასაგება, რომ ძლიერი გუნდები შეგვხვდა, მაგრამ რა ვქნათ? წინასწარ დამარცხებისთვის ხომ არ მოვემზადოთ?

— არა, კეთილ, ჩემივე წინასწარ დამარცხებაზე ლაპარაკი? შანსი იქით არ ექნება იტალიას, თუკი ჩვენ აუტსაიდერად ჩავეთვლით. გაანჩია, თამაშებისთვის როგორ მოემზადებოდნენ. თითოეულ შეხვედრაში ევროპაში ყველა გრძობის და აფასებს. ამიტომ ყველა საქართველოს ნაკრებისგან სენსაციას ელის, რასაც ვერ ვიტყვი მოლდოველებზე. ამით ხომ უცინო გვეყრის. ის ორივე წაგება ნამდვილად არ იყო კანონ-ზომიერი და ეს მათ უნდა დაეუმტკიცოთ.

— ხომ შეიძლება, ერთი გარემოცვა გავითვალისწინოთ: როცა მსოფლიოს ჩემპიონატის ციკლი დაიწყება, იტალიელები და ინგლისელები ევროპის ჩემპიონატის შემდეგ მთლად სასურველ ფორმაში ვერ იყვნენ.

— საერთოდ, მათ დასაწყისისთვის დასვენების საშუალებას მისცემენ და შედარებით სუსტები შეხვდებიან ერთმანეთს. ასე, რომ ამ ფაქტორს გამოვიყენებ.

მიხეილ ყაპალაშვილი: — მიხაროვ რომ გითხრათ, ჩვენს შანსებზე ჯერ სერიოზულად არც დაფიქრებულვარ, თუმცა ისიც შეიძლება ითქვას — შანსი ყოველთვის არის. მიითუმეტეს, რომ საკმაოდ გამოვლდებოდა მივიღეთ. მარტო სახელი არ წვეტს თამაშის ბედს. ეს წინა შესარჩევმა ციკლშიც დაგვანახა.

— რას ფიქრობ, ინგლისთან უფრო შეიძლება მეტის მიღწევა თუ იტალიასთან?

— მე მგონი, რომ ინგლისთან. რაც უნდა იყოს, ამითან ტრადიციულად გვაადვილდება თამაში. თანაც იტალია ინგლისზე ძლიერია.

— ჩვენ დამამტკიცებზე რაღას იტყვი?

— მოლდოველებს ბოლოს მოვლდებოდა! მაგათ დიდ მნიშვნელობას არც ვანიჭებ. იმ ორმა მარცხმა ცუდად იმოქმედა ჩვენს და სხვა გრძობით ვითამაშებთ.

ალექსანდრე ჩიკვაძე მსოფლიოს გრძობის სულაც არ მინებია:

- საინტერესოა ჯგუფია. მართალია, ძლიერი მეტოქეები გვყავს, მაგრამ თამაში ყველასთან შეიძლება. ბულგარელებთან გამარჯვების შემდეგ ვერსიურზე, რომ ნებისმიერ გუნდთან შეგვიძლია ბრძოლა. საინტერესოა და თამაშისთვის არაფერია, მთავარია სწორად შევსადეს ჩვენი და მეტოქეების ძალები, ნაკრები ნორმალურად მოემზადოს და შედეგიც იქნება.
- რომელ ჯგუფში ისურვებდი მოხვედრას?
- ახლა რომ ვინწუნოთ — ნეტა სხვა ჯგუფში მოვხვედრილიყავითო — ვითომ საქმეს ეშველება? ჩემი აზრი ასეთია: იმ ჯგუფში მოვხვდით, რომელშიც უნდა მოვხვედრილიყავით. თუ რამის დამტკიცებას და თავის გამოჩენას ვაპირებთ, სწორედამ ჯგუფში უნდა ითქვას სათქმელი, მიითუმეტეს, რომ ეროვნულმა ნაკრებმა ასეთი დონის მატჩებში მონაწილეობის საკმაოდ გამოცდილება უკვე მიიღო.

39-18-39 3/12

ნილისურა კინალა ჩაიხალა!

ზურაბ კაკვაძის შვილი, პარიზიდან

ფიფას თავის-ნათქვამი პრეზიდენტმა ჟოზეფ ბლათერმა წილი-სყიდვის ჩატარება საბოლოოდ მაშინვე დაიწყო, ფრანგმა ჩინოვნიკებმა უკან რომ დაიხიეს და ნიკოლა კაკვაძის ფეხბურთის თავიანთი ქვეყანაში შესვლის ნება დართეს. ეს რომ მოხდა, ლუკრეში ცერემონიის დაწყებამდე საათი და ოცი წუთი იყო დარჩენილი. ნიკოლა კაკვაძის, ალბათ, უკვე პარიზის აეროპორტში იხსენებენ, თორემ, აბა, ოთხმოც წუთში სამშობლოდან ჩამოფრენის როგორ მოასწრებდნენ, ან აველანის ასეთ გამარჯვებას რაღა აზრი ექნებოდა. კონფლიქტის არსი ის გახლდათ, რომ ევროკავშირის სანქციით თანხმად, საფრანგეთის შენაშენებმა სამსაზღვრო, როგორც ზემოთ მოგვსენით, ნიკოლა კაკვაძის ვიზა არ მისცა. ევროკავშირი კი აფრიკის ამ ქვეყანაში გამეფებული სამხედრო რეჟიმის მიერ ცხრა ბუნების დამცველის ჩამონგრეობა აღაშფოთა. ის ბუნების დამცველები ნიკოლა კაკვაძის მდიდარი ერთ-ერთი რაიონის მცხოვრები ეროვნული უმცირესობის წარმომადგენლები იყვნენ. ჩამონგრეობილი შორის იყო ცნობილი მწერალი კენ სარაგეა. რომ შეიტყო, ნიკოლა კაკვაძის ვიზა არ აძლევდა, აველანმა ფრანგებს შესახებ — 1991 წელს, ჩემპიონატის ჩასატარებლად განაცხადი რომ შექმნიდათ, პარიზის დედაქალაქი, უკლებლივ ყველა დონის ხელისუფლებას დასაწყობად ნებისმიერი ქვეყნის წარმომადგენელს დაუბრკოლებლად შეუშვედნენ ქვეყანაში. აველანმა განაცხადა, რომ ფიფა მხოლოდ გაეროს სანქციების ცნობს, ევროკავშირისას კი არა. საქმე ბოლო წუთებში

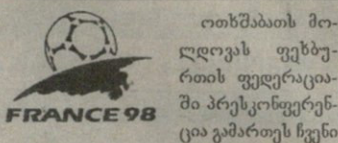

მოგვარდა, თორემ მხოლოდ ფეხბურთის ბრანდი, კი თავიანთი წილისყიდვის ჩამოსაღება და ფიფას აღმასკომის სხდომაზე შემდეგ მის სხვა ქვეყანაში ჩატარებას აიბრუნებდა. არის კიდევ ერთი კონფლიქტი. სამხრეთ ამერიკის ფეხბურთის კონფედერაციის — კონმეობლის რჩევით თუ დაბეზვებით ფიფამ ბოლივიის ნაკრებს დედაქალაქ ლა-პასში თამაში აუკრძალა. საქმე ის გახლდათ, რომ ეს ქალაქი, ისევე როგორც ამ ქვეყნის დიდი ნაწილი, ზღვის დონიდან სამი ათას მეტრზე მაღლაა, რაც მსოფლიო ფეხბურთის მესვერთა რწმენით, მოთამაშეთა ჯანმრთელობას გულისხმობს. ფიფას გადწყვეტილებამ აღაშფოთა ბოლივიის პრეზიდენტი გონსალი სანჩესი დე ლოხეტო. მან განაცხადა, რომ ლა-პასის გარეთ ფეხბურთის ცოტა მაყურებელი დაესწრება, თანაც, თუკი ბრანდი იქნება რეისონა და სხვა უცნებებს ქალაქში თამაშის ნებას რთავენ, არც ბოლივიის დედაქალაქის სიმალღეს უნდა შეეშინებინა ვინმე. მისი

თქმით, ბოლივიის ნაკრები შედარებით სუსტი გუნდია, მსოფლიოს ჩემპიონატის დასკვნით უტაპზე სულ ერთზე მეტად და ამდენად სიმალღის რაღაც მისწრაფებით „გამოიყენებენ“ ლაპარაკი უსამართლობაა. სხვაგვარი წილისყიდვით მშვენივრად ჩაიარა. ერთი ვეა, ერთი ვეა, იტალიის ნაკრების ჯგუფის ნომრად ორიანი რომ არ ამოეღო და საქართველოს გუნდს, ვთქვათ, ნორვეგია შეხვედროდა, ჩემი აზრით, უკეთესი იქნებოდა. ისე კი, იქნებ ძლიერებთან ბრძოლა სჯობდეს — გამარჯვებაც ხომ უფრო გასაყვარი იქნება და დამარცხებაც. აქ კი მსოფლიოს ჩემპიონატის ორგანიზატორები საფრანგეთის მეტრანსპორტთა გაფიცვის დამთავრების შემდეგ კვლავ სრული ძალით გააგრძელებენ საქმიანობას — წინ მსოფლიოს ჩემპიონატია!

ჩიხაძე დაბრუნდა

არკადი ზაპროვანუ, გაზეთ „ფუტბოლ პედალი“ რედაქტორი კომინიოვიდან

ოთხშაბათს მოლოდინს ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტმა პრესკონფერენცია გამართეს ჩვენი ფეხბურთის თავიანთი კონსტანტინე ტამაზი და ნაკრების მთავარი მწვრთნელი იონ კარასმა. ტამაზის თქმით, ბუნებრივია, უძლიერეს ჯგუფში მოვხვდით, მაგრამ თუკი იტალიასთან და ინგლისთან არაფერი გამოგვივა, ქართველებთან და პოლონელებთან ქულებს გავიყვით. რაც შეეხება იონ კარასს, საქართველოსთან მოვების მერე მან მოგვცა ვრცელი ინტერვიუ, რომლის ტექსტში იყო სიტყვები „სამუნა, პროსტი ნას...“ რაც სათარადაც გამოვიყენეთ. ამ ინტერვიუში კარასმა თქვა, მეტი აღარ მინდა ამ ქართველებთან შეხვედრა. პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებმა უნდა ეს სიტყვები მოგვთქვათ ნაკრების მთავარ მწვრთნელს. რაკი ბედა ისევე ერთად მოგვხვედრა, რაღას ვიხამო, ისევე ბრძოლას გავუმართავთ ქართველებს, მაგრამ მოგვების-იმედი ნულა გვექნებოდა, განვიცხადა კარასმა და ესეც დასძინა: ამ უძლიერეს ჯგუფში მოლოდინს ერთადერთია, რომელიც ჯგუფიდან გასვლას არ ისახავს მიზნად, დანარჩენი ოთხეული კი, ბუნებრივია, გასვლისთვის იბრძოლებს. მოლოდინს კი იმას შეეცდება, რომ მათთან თამაშის მერე ყველამ თქვას: „მალ, და უდალ“-ო. კითხვას, რამდენ ქულას დააგროვებს მოლოდინს ამ ჯგუფში — კარასმა თავა ანიდა და ეს ვითხრა: ახლა არარეალურია ჯგუფიდან გასვლაზე საუბარი, ეს ციკლი მომავალი ევროპის ჩემპიონატისთვის მოსამზადებლად

უნდა გამოვიყენოთ. ჩვენი-საქართველოს სულს მატ ტერენტი დარწმუნებდა 245 წუთი იყო, დამთავრების დროს კი 235 მე წაკითხეს. გახალისებულად მსურს და ამას ამ ციკლივე ვიხამ. იტალია და ინგლისი კი არიან ამკარა ფეხბურთელები, მაგრამ ჩვენ ქართველებთან უფრო გავიჭირებდით, აქ მარტო ოსტატობა არ იქნება გადამწყვეტი. ფსიქოლოგიურად ძალზე გავიჭირებდით ქართველებთან თამაშით... კარასმა დაახლოებით ასეთი თქვა: ლამის სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა გვექნება ქართველებთან. მოლოდინს ფეხბურთის ფედერაციის თავმჯდომარე კონსტანტინე ტამაზი კი, თბილისში გამარჯვების მერე ღვინის ბოცით რომ დაგვხვდა აეროპორტში, სიხარულით ცემკავდა: ასეთ შემოსავლან ჯგუფს ვერც ვინაგრებდით, კიდევ კარგი, რუსეთი რომ არ შეგხვდებოდა. პარიზში კენჭისყრაზე ჩვენმა ფედერაციამ ნაკრების მთავარი მწვრთნელი იონ კარასი მიაგვლინა. კენჭისყრის მერე მას უნდა კარასისთვის დაურეკო და უთქვამს: წილისყრა რომ ჩათავდა, ალექსანდრე ჩიხაძეს შეგვხვდით და ასე მითხრა, ბოლივიის კაცი არა ვარ, მაგრამ ვერ წარმოიდგენ, თქვენთან შეხვედრა როგორ გამოიხარდა, მაღლობა ვას და ბლატერს, ერთ ჯგუფში რომ მოგვხვედრეს. ახლა რეაგირებ უნდა ავიღოთ, წაგება სასტიკად არ მიყვარს. მოლოდინს გაზეთები კომინიოვი ქართველებთან მოვების შემდეგ სამი დღე საქართველოზე წერდნენ. გამოაქვეყნეს ჩიხაძის, ქინქლაძის, კოტე მახარაძის ინტერვიუები. ამიტომ კენჭისყრის მერე ძირითადი ყურადღება იტალიას და ინგლისს დაუთმო. ჩემი პარადი ბრძოლის კი ისეთივეა, თბილისში რომ ვითხაროთ — საქართველო ჩვენთან ექვს ქულას აიღებს...

ქინქლაძეს რეპანსუზე ფიქრობს

დავით მჭედლიშვილი, ლონდონიდან

ჩვენს ნაკრებს ძნელი ამოცანა ელის — მოკლე ასე შეიძლება გადმოვიცეს აქაური პრესის აზრი წილისყიდვის შესახებ. ინგლისელთა მთავარ მეტოქედ უპირველესად, რასაკვირველია, ყველა იტალიას ასახელებს, თუმცა არც დანარჩენებს მიიხსენებენ საჩუქრად. ინგლისელთა მწვრთნელის ტერი ჯენიბლზის პირველი კომენტარი ასეთი იყო: „ძალზე ძნელი ჯგუფია, მაგრამ მაინც პირველ ადგილზე უნდა გავიდეთ, რათა მეორეადგილის სანაზღაფრო-ოფის თავიდან ავიცილოთ. უმთავრესი მეტოქე, რა თქმა უნდა, იტალიაა. სახიფათოთი არიან მოლოდინს და განსაკუთრებით უელსის გამანადგურებელი თავის საუკეთესო ფეხბურთელად მალარეს, „ასტონ ვილასთან“ გატანილი გოლი სხვა ცხრა გოლთან ერთად თვის საუკეთესო გოლის გამოსავლენ კონკურენსი იღებს მონაწილეობას და, რაც მთავარია, დედაქალაქში, ბოლისდაბოლოვს, გადამალა ბურთი-რატოული წინადადება, ინგლისის ვიზა მიიღო და ზედა მანქანებში ჩამოიდა. — ემ ჰვებლერ კარგი, მაგრამ არა გონი, წილისყიდვას გაეხარებინე. — რატომ? ძალიანაც გამიხარდა, როცა კვლავ მოლოდინს აღმოჩნდნენ ჩვენს ჯგუფში. ერთი სული მაქვს, როდის დაგვიყვებით თავის ადგილზე. მაგათთან ახლაც თუ დაგვარცხდით, სწველი აღარ ყოფილა. აი, იტალიამ კი ჩამაფიქრა. გულანდლად გეტყვი — არა გგონია, მაგათთან რამეს მივაღწიოთ. პოლონეთის ნაკრებზე ათქმის არაფერი ვიცი, ინგლისზე კი... თითქმის ყველაფერი. ასე რომ, მეორე ადგილისთვის უნდა ვიბრძოლოთ და ამასი არარეალურს ვერაფერს ვხედავ. — გიორგი ნაკვებელი არც მე გამხარებია წილისყიდვის შედეგები — ახლა იმ დღეს გელოდები, როცა საქართველოს ნაკრებს

არეულ-დარეულ ქვეყანაში სტუმრობისა. მოკლე, ჯერჯერობით ინგლისური პრესა მხოლოდ ზერეულდ აფასებს მსოფლიოს ჩემპიონატის წილისყიდვას და ეს გასაგებია — ყველას საფიქრალი ჯერ მაინც ევროპის ჩემპიონატია, რომლის წილისყიდვაც კვირას ბირჟებზე შედგება. ინგლისელ ჟურნალისტებს, ცხადია, არც გიორგი ქინქლაძე დაეწინაა. პარიზის ცერემონიის დამთავრების შემდეგ ტელევიზიის რამდენიმე არხმა გადასცა გიორგის თამაშის ფრაგმენტები. ბევრ ჩვენს ინგლისელ კოლეგას სურდა ნოემბრის თვის ინგლისის საუკეთესო ფეხბურთელთან საუბარი, მაგრამ ინტერვიუსთვის საჭირო ინგლისური გიომ ჯერ არ იცის. მე კი, რასაკვირველია, პაროლზე არ მქონია. — გიო, გალოცავ თვის საუკეთესო ფეხბურთელად დასახელებას. — გმადლობთ. საერთოდ, ამ დღეებში რამდენიმე სასიხარულო ამბავი შეგვიტყვევებს საუკეთესო ფეხბურთელად მალარეს, „ასტონ ვილასთან“ გატანილი გოლი სხვა ცხრა გოლთან ერთად თვის საუკეთესო გოლის გამოსავლენ კონკურენსი იღებს მონაწილეობას და, რაც მთავარია, დედაქალაქში, ბოლისდაბოლოვს, გადამალა ბურთი-რატოული წინადადება, ინგლისის ვიზა მიიღო და ზედა მანქანებში ჩამოიდა. — ემ ჰვებლერ კარგი, მაგრამ არა გონი, წილისყიდვას გაეხარებინე. — რატომ? ძალიანაც გამიხარდა, როცა კვლავ მოლოდინს აღმოჩნდნენ ჩვენს ჯგუფში. ერთი სული მაქვს, როდის დაგვიყვებით თავის ადგილზე. მაგათთან ახლაც თუ დაგვარცხდით, სწველი აღარ ყოფილა. აი, იტალიამ კი ჩამაფიქრა. გულანდლად გეტყვი — არა გგონია, მაგათთან რამეს მივაღწიოთ. პოლონეთის ნაკრებზე ათქმის არაფერი ვიცი, ინგლისზე კი... თითქმის ყველაფერი. ასე რომ, მეორე ადგილისთვის უნდა ვიბრძოლოთ და ამასი არარეალურს ვერაფერს ვხედავ. — გიორგი ნაკვებელი არც მე გამხარებია წილისყიდვის შედეგები — ახლა იმ დღეს გელოდები, როცა საქართველოს ნაკრებს

„უემბლიზე“ ვუკომავთ. მანამდე კი იმას გვარდები, რომ ინგლისის ნაკრების არცერთ თამაშს „სარბიელის“ მკითხველს არ გამოვაპარებ. დასტურად წილისყიდვის დამთავრებიდან ერთ საათში დაწყებული მატჩის რეპორტაჟი ჩათვალეთ. **06:00სი 1:1 პორტუგალია**
ინგლისი: სიმონი, ნევილი, პირსი (ლე სო 79), ვაიზი (მაკმანამანი 79), ადამსი, პაულო, ბარში (საუთგეიტი 79), გუბოინი, შირი, ფერდინანდი (ბერდსლი 65), სითონი
პორტუგალია: ნუნუ, სერკეტარიუ, ფერნანდო კოუტუ, ჟორჟ კოშტა, დიშასი, პელდარი, სოუზა (პაულუ ალვეში 46), უოლი პინტუ (დანი 60), ფიგუ (დომინგუში 46), ფოლია (პედრო 67), ზა პინტუ
გოლი: სითონი (44), პაულუ ალვეში (58)
გაფრთხილება: ჟორჟ კოშტა
მთავარი: რ. პედრასენი (ნორვეგია)
უემბლი. 18 592 მაყურებელი
ინგლისის ნაკრები ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე ამხანაგურ მატჩებს მხოლოდ შინ გამართავს, რათა სტუმრად ვინმე ზუღიანმა გულშემატკივარმა უღირსი არაფერი ჩაიდინოს და ამის გამო ჩემპიონატის ინგლისში გამართვა სავსე არ გახდეს. სამშაბათს პორტუგალიელთა წინააღმდეგ ვენიბლზმა დევიდ პლატის გარდა ყველა კანდიდატი იხმო და თითქმის ყველა თამაში — მხოლოდ მეორე ფლავიუსი იჯდა ბოლომდე სათადარიგოთა სკამზე, სტუმრების შემადგენლობას კი, ფიგუსა და მისთანების ყოფნის მიუხედავად, ოპტიმალური მაინც არ ვთქვამოდა, ვინაიდან ირლანდიასთან ბოლო შეხვედრაში მონაწილე ექვსი ფეხბურთელი აიკლდა. ამიტომაც პირველი ტაიმი მასპინძელთა უპირატესობით წარიმართა. დროდრო ინგლისელები მათთვის არატრადიციული მოკლე პასებით და იშვიათი დრიბლინგით ბურთსაც „უმაღლესზე“ ტექნიკურ პორტუგალიელებს, მაგრამ რეალურ მომენტებამდე საქმე მაინც ვერ მიიყვანა. პირველი ტაიმის კულმინაცია რეპორტაჟი 35-ე წუთი იყო — მარჯვენა, 1

Stolchkov ci avverte
«Attenti alla Georgia»
DAL NOSTRO INVITO
PARIGI — «Italia, che fortuna». Parole e musica di Laila, non ditelo a Sacchi: notrebbe offendere i Tamaris
ნილისურის მეორე დღეს „გაქეცა დელო სპორტში“ ბრისტო სტორიკომა იტალიელებს მოუწოდებდა: „უფრთხილდით საქართველოს“. ამავე გაზეთის ცნობით, გიორგი ქინქლაძის პერსონით თვით „მილანიც“ დაინტერესებულა!

მანქანაზე ბურთისთვის ნიკასელი ლეს ფერდინანდი, მეორე ნუნუ და მცველი სერკეტარიუ ანტონი და ინგლისელმა, გარეგნობა-აღწერითი ახალშეღანდელ მორაგებ ლომუს რომ ჩამოგვას, დამტკიცა, რომ არც ჯანი აქვს ჯონსზე საკლები: მცველი და მეორე ერომანთის ისე მიხარცა, ორივე მოსარუნებელი გახდა. ნუნუს მოსულელებს ორიოდ წუთი დასჭირდა, სერკეტარიუს კი თავი გაუტყდა, სისხლი წამოუვიდა და დროებით მოედნის მიღმა დასვენეს. სანამ ეს იქ მეურნალობდა, ჯერ „მილანსის“ ბომბარდირმა ნიკ ბარშიმ (პარშიმ თუ ვარსკვლავია, მამ ქინქლაძე ვინა არის?) — კითხვობდა გუმინდელი „თამაში“, მერე კი ფერდინანდმა სახიფათოდ დარტყმის, მაგრამ ნუნუ გონს საბოლოოდ მოგებულყო. თავმჯდომარე სერკეტარიუ თამაში კი განაგრძო, მაგრამ ვერც ამან და ვერც მისმა კოლეგებმა მასპინძლებს გოლის გატანაში ხელი ვერ შეუშალეს: ტაიმის ბოლოსწინა წუთზე ფერდინანდმა ჟორჟ კოშტას დასწრო, ბურთი მუხლის სტივ სითონს დაუგორა და ამანაც 17 მეტრიდან ანგარიში გახსნა. ორიოდ სიტყვა სითონზე. „ნოტივზე ფორესტის“ ამ ნახვარცმველს ბრიტანეთში დიდ პატივს სცემენ. ამას ადრე თურმე სამჯერ მოუტეხია ფეხი, მაგრამ თავისი

მანქანაზე ბურთისთვის ნიკასელი ლეს ფერდინანდი, მეორე ნუნუ და მცველი სერკეტარიუ ანტონი და ინგლისელმა, გარეგნობა-აღწერითი ახალშეღანდელ მორაგებ ლომუს რომ ჩამოგვას, დამტკიცა, რომ არც ჯანი აქვს ჯონსზე საკლები: მცველი და მეორე ერომანთის ისე მიხარცა, ორივე მოსარუნებელი გახდა. ნუნუს მოსულელებს ორიოდ წუთი დასჭირდა, სერკეტარიუს კი თავი გაუტყდა, სისხლი წამოუვიდა და დროებით მოედნის მიღმა დასვენეს. სანამ ეს იქ მეურნალობდა, ჯერ „მილანსის“ ბომბარდირმა ნიკ ბარშიმ (პარშიმ თუ ვარსკვლავია, მამ ქინქლაძე ვინა არის?) — კითხვობდა გუმინდელი „თამაში“, მერე კი ფერდინანდმა სახიფათოდ დარტყმის, მაგრამ ნუნუ გონს საბოლოოდ მოგებულყო. თავმჯდომარე სერკეტარიუ თამაში კი განაგრძო, მაგრამ ვერც ამან და ვერც მისმა კოლეგებმა მასპინძლებს გოლის გატანაში ხელი ვერ შეუშალეს: ტაიმის ბოლოსწინა წუთზე ფერდინანდმა ჟორჟ კოშტას დასწრო, ბურთი მუხლის სტივ სითონს დაუგორა და ამანაც 17 მეტრიდან ანგარიში გახსნა. ორიოდ სიტყვა სითონზე. „ნოტივზე ფორესტის“ ამ ნახვარცმველს ბრიტანეთში დიდ პატივს სცემენ. ამას ადრე თურმე სამჯერ მოუტეხია ფეხი, მაგრამ თავისი

ჯონათან ედვარდსი:

ბრიტანელი სამხრეთელი ჯონათან ედვარდსი წლის საუკეთესო მძლეოსან ვაჟად დასახელდა. მან წელს მსოფლიო რეკორდიც დაამყარა და მსოფლიო ჩემპიონიც გახდა.

— ჯონათან, თქვენთვის წარმატებული სეზონის ბოლოს ტიტული ტიტულზე დააგროვეთ — ბრიტანეთის, ევროპის და მსოფლიოს საუკეთესო მძლეოსანი გახდით. რას ნიშნავს ყოველივე ეს თქვენთვის?

— ეს მართლა რაღაცაა ნიშნავს. ევროპის და მსოფლიოს საუკეთესო მძლეოსნობა დიდი პატივია, აგრეთვე პირველობა ბრიტანეთშიც. ჩახედეთ წინა გამარჯვებულთა სიას — კრემი, კოუ, ოვეტი, თომფსონი — მათ შორის ყოფნა უდიდესი აღიარებაა, ეს პატარა ელიტარული კლუბია.

— ზაფხულის განმავლობაში, როცა მსოფლიოს რეკორდებს აუმჯობესებდით და ყველას ამარცხებდით, განაცხადეთ, რომ ძლივს გჯერათ, რაც ხდება. ისიც გითქვამთ, რომ არასდროს გიფიქრიათ 18-მეტრიანი ზღვარის დაძლევაზე. ახლა, როცა ყველაფერი ჩაიარა, რას ფიქრობთ, რა უნდა ჰქნათ მომავალში?

— მართალი ვითხრათ, ჯერ არც კი ვიცი, რაზე უნდა ვიფიქრო. რა უნდა ვქნა მომავალ სეზონში? ჩემთვის წინ კვლავ უცნობი ტერიტორიაა. გულახდილი რომ იყო, იმას ვუფიქრებდი, საერთოდ ვინ ვარ?

მე ვარ სამხრეთელი, ვინც 17 მეტრსა და 50 სანტიმეტრზე ხტებოდა და უცებ საოცნებო წელი დაუდგა? თუ ვარ სამხრეთელი, რომელსაც შეუძლია 18 მეტრისა და 50 სანტიმეტრის დაძლევა, მაგრამ ახლა ხდება, რამხელა პოტენციალი აქვს?

სადღეისოდ პირველი ვარიანტი უფრო მომიხდება. სად არის გარანტია, რომ გაიხადო იმედი შედეგებს მივალწევ, რასაც 1995-ში? ყოველ შემთხვევაში, საკუთარ თავს თავდება ვერ დაფიქრებდი, რომ იგავს შედეგებს.

— თქვენი რეკორდები შევლება და დანიშნულ ბოლომეტრებს შიშვავდეს. ერთ-ერთმა მათგანმა დღევანდელმა თქვა, რომ დასაშვებია, წამში 2 მეტრი სიჩქარის ზურგკაბის დახმარებისას, თქვენ შეგიძლიათ ზაზარლოთ საკუთარი რეკორდი 18,29 მეტრიდან 19 მეტრამდე. ამის ერთ-ერთ მიზეზად იმასაც ასახელებს, რომ გარბენის ბოლო ფაზაში თქვენი სიჩქარის სიჩქარე 11,9 მეტრი წამში იყო. ეს 0,1 მეტრ-წამში მეტა კარლ ლუისის სარეკორდო გარბენის სიჩქარეზე. ეს ალბათ სამომავლო ფიქრებს აღვიძრავთ.

306 ვარ მე?

— რა მანიქოს თვლით თქვენს ზედა ზღვრად?

— არ ვიცი. უეჭველია, 18,29 - მეტრისანი ნახტომი გეტებოდა არ იყო ტექნიკურად საუკეთესო. არა მგონია, მიუხაზოვდ ჩემს ასოლუტურად საუკეთესო შედეგს - 18,43 მეტრს. მაგრამ იგი რეკორდად არ ჩაითვლება, რადგან ქარი დასამუშებზე მეტი იყო. ეს სივრცე იენისში დავძლიე ლილში, ევროპის თასზე.

გეტებოდა დუგუბრელები რამ მინდა, ისე შორს გადავხტე, მაგრამ ლილში მთლად სასწაული იყო. არასდროს გადავმტარავ ტექნიკურად ასე სრულყოფილად. გეტებოდა უფრო თავდაჯერებულად გადავხტე, მაგრამ ლილში არ მაღგოვდა. დღევანდელი რეკორდი 18,29 მეტრისაა.

რაღა შევხება ნახტომს 19 მეტრზე, შეიძლება აღმამინა მიღწევის გიდეც ამ ზღვარს. 17 მეტრიდან 18 მეტრამდე გადახტომას 35 წელიწადი დასჭირდა. ვფიქრობ, ახლა ზღვრამდე მიღწევასაც ამდენი დრო დასჭირდება.

ლიბილის ამპროკალაპი

„სწორად! სენა“ — ასე ესალმება NBA-ის კლუბის „მაიამი პითის“ მწვრთნელი და ერთ-ერთი მუხატარა პატ რაილი თავის კალათბურთელებს გასახდელში შესვლისას. კალათბურთელებს მართლაც არა აქვთ სასაცილოდ საჩუქ მას შემდეგ, რაც ლიბის ყველაზე წარმატებული (თამაშების 71,7 პროცენტის მოგება) მწვრთნელი ნიუ-იორკიდან ფლორიდაში გადაბარდა. სიცილი — რაილის წესებით — სულ ცოტა, მატჩის დროს მაინცა აკრძალული. მან კი, ვინც ამ კანონს დაარღვევს და გაიცინებს, 500 დოლარი ჯარიმა უნდა გადაიხადოს. „თუ ჩვენ საჩუქს სერიოზულად არ მოვეკიდებით, სჯობს, ის სულ მივუტოვოთ. ჩვენ გამარჯვებებისთვის გვიხილან ფულს“ — ამბობს რაილი. მართალია, „მაიამის“ მწვრთნელი მძიმე წესების ქვეშ იმყოფება, მაგრამ შესაბამისად დიდ გასამრჯელოსაც იღებს. ის მომდევნო შედეგს წელიწადში 35 მილიონ დოლარს მიითვლის. გლეხ რაილის თქმით, რომელიც „შარლოტ პორნეტის“ ცენტრ ალენზო მურინგში გაკვალეს, თუ იატაკზე დაგარდნილ მეტოქეს წამოდგომაში მიეხმარებოდა და ხელს გაუწყვიდოდა, 1500 დოლარით ჯარიმდებოდა. ესეც რაილის კანონია.

გრამ ეს ტაქტიკური ნაბიჯი იყო, მომავალში მეც ვიუხეშებ და ასე დავიცავ თავს“ — დაიქანდა ონილა.

ამის მიუხედავად, რაილი ამაყად წერაგვს მაიამიში იმას, რასაც „ნიუ-იორკ ნიქსში“ ჩაუყარა საფუძველი — უაღრესად ხისტ, უმოწყალო თამაშს. გასული სამი წლის მანძილზე ნიქსელები სეზონში 2000 ჯარიმას იღებდნენ და მეტსახელად „ქუჩის ბიჭები“ დაიმსახურეს. რაილი თავს უდასმალად მიიხსენებს: „ჩვენ, უბრალოდ, დაცვაში კარგად ვთამაშობდით. ამასთან მწვრთნელმა თავისი „სამუშაო მასალიდან“ საუკეთესო მხარეები უნდა გამოავლინოს და წამოსწიოს წინა პლანზე“.

ისე გამოდის, თითქოს, იმეგარი კუნთის გროვებისგან, როგორც ანიონი მუისონი და ჩარლზ ოკლაი, მხოლოდ კალათბურთის რამბოს სტილში თამაშმა შესაძლებელი. სეზონისწინა თამაშებმა მწარე შედეგი მოიტანა — „მაიამი პითის“ რვა მატჩში 280 ჯარიმა მიიღო, თითოში —

ოცდათუთმეტი.

„სადაღე უნდა უყუროს უმოქმედოდ NBA-ში ამ უმსგავსოებს. რაილის ტაქტიკას კალათბურთის საერთო არაფერი აქვს. ის უნდა მოიკეთოს“ — აღშფოთებულა შაკილ ონილა. „დეტროიტ პისტონის“ ყოფილი ვარსკვლავი აიზა თომასი იხსენებს: „დეტროიტში ჩვენ „ცუდ ბიჭებს“ გვეძახებდნენ, მაგრამ რაილის გუნდთან შედარებით უცოდველი კრავები ვყავით“.

ზომ არ მალავს თავის ტემპარიტ ბუნებას ჯორჯო არმანის კონსტრუქციის გამოწყობილი პატ რაილი? „მწვრთნელი შეიძლება დაჯარიმდეს, თუკი ის პატებს არ სცემს მეტოქე გუნდს და კალათბურთელთა უსაფრთხოებას“ — აცხადებს NBA-ის მოხელე როდ ტორნი. ასე რომ, რაილი „კონტროლზეა აყვანილი“...

ერემალი კიკილაშვილი „შორტ ობილინი“ მიხედვით

პატ რაილი

დაიბადა 1945 წელს

1977 წელს „ლოს-ანჯელეს ლიქერზის“ შემადგენლობაში გახდა NBA-ის ჩემპიონი. 1981 წლიდან მწვრთნელია. სათავეში ედგა „ლიქერზს“ (9 სეზონი, მოიგო 533 მატჩი, ნაგავო 194. ოთხჯერ 1982-85-87 და 88 წლებში გახდა გუნდის TИФ-ის ჩემპიონი), „ნიუ-იორკნიქსს“ (3 სეზონი, 223 მოგება, 105 ნაკება), 1995 წელს ჩაიბარა „მაიამი პითი“ (ამ მომენტისთვის 11 მოგება, 5 ნაკება), თან გახდა კლუბის პრეზიდენტი.

1990-92 წლებში მუშაობდა NBA-ის საკალათბურთო კომენტატორად.

სულ NBA-ში მოიგო 767 მატჩი, ნაკავო — 304 (მოგებების რაოდენობით ყველა დროის მე-9 შედეგი, პროცენტულად — პირველი)

NBA-ის ფლეი-ოფებში მოიგო 137 მატჩი, ნაკავო — 75. რაოდენობრივად და პროცენტულადც NBA-ის აბსოლუტური რეკორდია.

რობით შევასრულე ტექნიკურად.

— ვიქტორ სანეევმა აღნიშნა, ეს არა მხოლოდ სამხრეთის, არამედ, საერთოდ, მძლეოსნობის ყველა დროის საუკეთესო რეკორდია. თავისი ხანგრძლივი და ბრწყინვალე კარიერის მანძილზე ამ უდიდესმა სამხრეთელმა გააუმჯობესა სამი მსოფლიოს რეკორდი, ისევე, როგორც თქვენ. ვიქტორმა აგრეთვე სამი ოლიმპიადა მოიგო — 1968, 1972 და 1976 წლებში. რას ამბობთ მომავალ ოლიმპიურ წელს, რომელსაც ფავორიტად ხედავთ?

— საზოგადოდ, ბევრმა ფიქრმა მომიცხა. ცვლილებ წარმატებით ვიასპარეზო. ბრუნდანი ფოსტერს ამის თაობაზე უკვე ვესაუბრე. მან მითხრა, ისე იფიქრე, თითქოს უკვე ჩემპიონი ხარ.

ოლიმპიურ ჩემპიონობაზე დიდი დაფასება რაღა უნდა იყოს? სწორედ ოლიმპიურმა თამაშებმა გადამაწყვეტინა სერიოზულად მომიკიდა ხელი სპორტისთვის და ცხოვრებაშიც პირველ ადგილზე დამეყენებინა. ყველაფრისთვის მზად ვარ. მოვერევი ყველაფერს, რაც ატლანტამდე წინ დამიღებება — ლოდინს, ვარჯიშს, დაღლილობას.

— შარზან ზამთარს თქვენ აღმოაჩინეთ, რომ ემშტეტის ვირუსი შეგეყარათ. მკურნალობის გამო დიდი შესვენება გამოგივიდათ. ამის გამო გამოტოვებთ 1995 წლის ზამთრის სეზონი. თუკი დასვენებამ ასე გარგოთ, იქნებ გაისადაც გამოიყენოთ იგი?

— დასვენებამ კარგად იმოქმედა ჩემზე და ვაპირებ ამ ზამთარსაც იგივე გავიმეორო. ზამთრის სეზონის ჩაგდება ფინანსურად ძალზე დამაზარალებს, მაგრამ მე წინ ვიყურები. ჩემი მთავარი გოლი ოლიმპიადა და ვეცდები იგი გაეიტანო.

ფულის მხრივ ძალზე მაღალხარისხილია ზამთრის სეზონი ჩაბმა, მით უმეტეს, იგი კარგა მომდგარი, მაგრამ მასში მონაწილეობა არ მინდა. ოლიმპიადა ცოტა უფრო ადრე იწყება, ვიდრე მსოფლიოს ჩემპიონატი დაიწყო. ამის გამო მზადდებარა ცოტა ადრე — დეკემბრის ბოლოდან დაიწყებ.

მთელ ზამთარს ინგლისში გავატარებ. მარტიდან მაისამდე ფლორიდაში წავალ. პირველ შეჯიბრებაშიც იქ მივიღებ მონაწილეობას. შემდეგ ატლანტაში გრან-პრია, ძალიან კარგი იქნება იქ მასვლა და ოლიმპიადის ადგილსამყოფელთან შეხვევა.

საიგონ თარხნაული „ნორსტერ ემო“ (დიდი ბრიტანეთი)

ტიტა და მირაზი

დამთავრდა საქართველოს უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტი. უცვლელა ჩემპიონმა და ლიდერმა „სტუდენტური“ კლუბის წევრი. მისი დასახელებაა „ტიტა და მირაზი“. მისი დასახელებაა „ტიტა და მირაზი“. მისი დასახელებაა „ტიტა და მირაზი“.

საქართველოს ჩემპიონატი

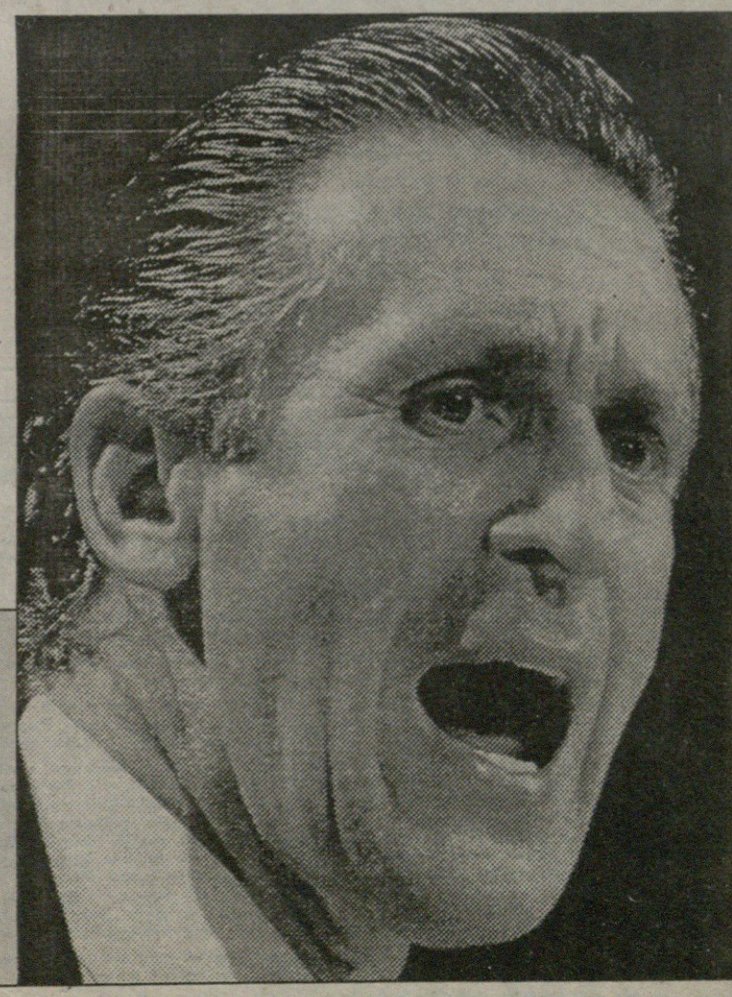
სტუ — მართვ 36:16, მამული — ჭაბუკები 28:25, დინამო — ფოთი 37:22
ჭაბუკები — სტუ 22:27, მამული — დინამო 31:33, მართვ — ფოთი 29:35
ჭაბუკები — დინამო 23:32, მართვ — მამული 27:45, სტუ — ფოთი 40:24
დინამო — სტუ 23:31, ჭაბუკები — მართვ 25:18, ფოთი — მამული 33:47
სტუ — მამული 39:30, დინამო — მართვ 44:19, ფოთი — ჭაბუკები 20:32
გათამაშების ცხრილი წრის შედეგ
სტუ-შეჯიბრები 10 10 0 0 337-208 20
დინამო 10 8 0 2 285-212 16
მამული 10 6 0 4 309-273 12
ჭაბუკები 10 4 0 6 242-243 8
ოქროს ვერძი 10 2 0 8 214-297 4
მართვ 10 0 0 10 211-365 0

ინგლისური ანის შემსახლის მსურველებს

გინვეთ ილონა დავიდოვას „ექსპრეს-მეთოდით“ შემსახვლელ სამთვიან კურსებზე სწავლება მიმდინარეობს ლინკოლნის უნივერსიტეტში.

ჩვენი მისამართია: საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, მე-7 კორპუსი, მე-3 სართული, საგზაო-საავტომობილო ფაკულტეტის დეკანატი.

ტელეფონი: 36-00-94, 36-65-00, 93-36-71

სარბიელი

ტოტალიზატორი "CROCO"

ინგლისის ჩემპიონატი. XVIII ტური
16 დეკემბერი

არსენალი - ჩელსი	1,5	3,0	3,4
ასტონ ვილა - ქოვენთრი	1,15	3,1	7,0
ბლექბერნი - მიდლსბრო	1,8	2,7	2,7
მანჩესტერ სიტი - ნოტინგემი	1,7	2,8	2,9
ნიუკასლი - ევერტონი	1,2	3,0	6,5
ქუინს პარკ რეინჯერსი - ბოლტონი	1,3	2,8	5,6
შეფილდი - ლიდსი	1,7	3,0	2,7
ვესტ ჰემი - საუთჰემპტონი	1,6	2,8	3,2
უიმბლდონი - ტოტენჰემი	3,0	3,0	1,6

17 დეკემბერი

ლივერპული - მანჩესტერ იუნაიტედი 1,7 2,8 2,9

იტალიის ჩემპიონატი. XIV ტური

17 დეკემბერი

ატალანტა - ფიორენტინა	1,7	2,7	3,0
ბარი - პარმა	3,4	3,0	1,5
ბუკინტუსი - ინტერი	1,4	2,8	4,4
ლაციო - სამპდორია	1,3	2,8	5,6
მილანი - ტორინო	1,1	3,2	8,0
ნაპოლი - რომა	1,6	2,6	3,6
პიანენცა - კრემონეზე	1,5	2,8	3,8
უდინეზე - პადოვა	1,4	2,8	4,4
ვიჩენცა - კალიარი	1,5	2,9	3,6

ესპანეთის ჩემპიონატი. XVII ტური

16-17 დეკემბერი

ტენერიფე - ალბასეტე	1,2	3,0	6,5
სალამანკა - რეალ სოხიედადი	1,7	2,8	2,9
კომპოსტელა - რასინგი	1,25	3,0	5,6
ვალენსია - ატლეტიკო	1,8	2,7	2,7
ბარსელონა - სპორტინგი	4,15	3,0	8,0
ბეტისი - სევილია	1,6	2,8	3,2
ოვიედო - ესპანიოლი	1,9	2,7	2,5
რეალი - სელტა	1,1	3,2	8,0
რაიო ვალეკანო - დეპორტივო	2,9	2,8	1,7
სარაგოსა - ვალიადოლიდი	1,2	3,0	6,5
ბილბაო - შერია	1,2	3,0	6,5

საფრანგეთის ჩემპიონატი. XXII ტური

16 დეკემბერი

ლანსი - ოსერი	1,5	2,7	4,0
ნანტი - ბორდო	1,25	2,9	6,0
გინგამი - ლილი	1,2	3,0	6,5
მონაკო - ბასტია	1,5	2,7	4,0
სენტ ეტიენი - სჟე	3,6	2,9	1,5
გენიონი - ნიცა	2,4	2,5	2,1
კანი - მარტივი	1,5	2,8	3,8
მონპელიე - მეცი	2,0	2,5	2,5
ლე ავრი - რენი	1,6	2,6	3,6
სტრასბური - ლიონი	1,35	2,8	5,0

გოლების რაოდენობა

ინგლისი. 25 და ნაკლები - 1,9; 27 და მეტი - 1,9
იტალია. 21 და ნაკლები - 1,9; 23 და მეტი - 1,9
ესპანეთი. 28 და ნაკლები - 1,9; 30 და მეტი - 1,9

ფსონების შესაძლო ცვლილებები დაახლოებით ადგილზე

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1 ALBACETE BALOMPIE											1-1		0-1	0-0	3-3	3-2			1-3	1-2	4-0		
2 RCD ESPAÑOL BARCELONA	1-0				0-0					3-1	1-0	1-1		3-1						2-0	2-2		
3 FC BARCELONA	3-0		4-1							2-0	4-1	1-1		4-1					1-0			2-2	
4 ATHLETIC DE BILBAO		0-0			2-1	1-0	0-2						4-0				1-1				2-1	3-0	
5 SD COMPOSTELA	3-1	2-1	2-1			4-0	1-0			4-1						0-0						1-1	
6 SPORTING GIJON	3-0										0-0		4-2	4-1	2-3	3-1				4-2	1-0		
7 DEPORTIVO LA CORUÑA	5-0					1-0										2-0				0-0	3-1		
8 ATLETICO DE MADRID		2-1	3-1			2-0	1-0		0-0		3-0			4-1								1-1	
9 RAYO VALLECANO	2-0	1-0				2-0			1-5		1-2			1-2	1-4							3-2	
10 REAL MADRID CF			1-1	1-2	2-1			1-0		2-3		3-2		4-1	2-0								
11 REAL OVIEDO	1-0		0-0	1-0				2-0		2-1		0-1	2-2							0-1			
12 RACING SANTANDER							0-4	2-0			0-0	0-0	1-1		0-3	0-0	2-1						
13 REAL ZARAGOZA			0-3	1-0			0-1		1-0			1-2		0-1	0-2								0-0
14 REAL SOCIEDAD		0-1	1-1	0-1	2-0	2-1		2-1	1-1														1-2
15 REAL BETIS SEVILLA			1-5	0-0	5-0		2-1	0-0		3-1	3-1				3-3								
16 SALAMANCA				2-1					0-2		0-1	2-1			1-2	4-0	0-0	0-1					
17 SEVILLA FC		0-3				0-0	0-0	1-0		1-1			2-1						0-1				3-0
18 CD TENERIFE		1-4	1-1	3-2	1-1		1-1	2-2	3-3														1-0
19 VALENCIA CF				3-1	5-2				4-3		0-0	0-1	1-1		2-2								1-0
20 REAL VALLADOLID			0-2		0-0		0-1					3-0		3-3	3-0						1-1	1-1	
21 RC CELTA VIGO					0-1		0-0	0-3	2-0			1-1		4-0	2-2								2-0
22 MERIDA		1-1	0-1			1-0	0-2					3-1		1-1	0-0								0-2

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				
1 ATALANTA BERGAMO									1-1	1-3		1-1	2-0				0-0					
2 AS BARI		1-3		3-0			1-0	1-1					3-3									
3 US CAGLIARI				1-0									0-2	0-1					0-0			
4 US CREMONESE		1-1				0-0					0-2	0-1										
5 AC FIORENTINA			3-2	3-1	3-2								2-0	2-0								
6 SAMPDORIA			1-2	2-1			0-0		3-0	1-1												
7 AC MILAN		3-0		3-2												2-1	2-1					
8 INTER MILANO							1-1				0-0	0-0	4-0	1-0								
9 SSC NAPOLI				0-0	0-2		2-1		2-0													
10 AC PADOVA							1-2			1-3			1-1									
11 AC PARMIA					3-0	1-1	2-1			3-2										1-0		
12 PIACENZA			3-2			3-2		0-1												0-4		
13 AS ROMA		0-1					1-2			1-1			0-0									
14 LAZIO ROMA									2-0	4-1					2-2					4-0		
15 AC TORINO			3-1			1-1		0-0		2-2										1-0		
16 UDINESE				1-0	3-2									1-0						1-1	1-0	
17 VICENZA			2-0		1-0	1-1		2-1	1-1													
18 JUVENTUS TORINO					4-1				1-1	3-1												1-0

პისაც სურს გახდეს

ჟურნალისტი,
ფოტორეპორტიორი,
გაიგოს, როგორ კეთდება გაზეთი

«ოაზისი»

გაზეთი მოზარდებისთვის

აცხადებს კონკურსს

კონკურსში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ გოგონებსა და ვაჟებს 13 წლიდან 16 წლამდე. კონკურსანტებმა უნდა წარმოადგინონ ნებისმიერ თემაზე შესრულებული სტატია 2-3 თაბახი (პროგრამული თემები არ მიიღება).

„ოაზისის“ პირველი ნომერი გამოვა 1996 წლის თებერვალში. გაზეთის რედაქცია შეიქმნება გამარჯვებული მოზარდებით, რომლებიც პოპულარული გაზეთებიდან მოწვეულ ჟურნალისტებთან ერთად იმუშავენ გაზეთის გამოშვებაზე.

სტატიები წარმოადგინეთ მისამართზე:

მარჯანიშვილის 5 (უნივერსალის გვერდით), III სართული
ოთახი 313, 2-დან 4-სათამდე.

ტელ: 96-91-73

თაბახის წესები

თამაში მონაწილის მიზანია გამოიყენოს მატჩის ძირითადი დროის შედეგი. მატჩის გასწვრივ მიითვლება კოეფიციენტი ყოველ შესაძლო შედეგზე. შედეგის გამოცნობის შემთხვევაში მიიღება თანხას, რომელიც დადებული თანხისა და კოეფიციენტის ნამრავლის ტოლია. ფსონები მიიღება მატჩის ანგარიშის გამოცნობამდე (კოეფიციენტი - 4,0). ფსონის მინიმალური თანხაა - 20 თეთრი.

ფსონები მიიღება როგორც ცალკეულ მატჩზე, ასევე რამდენიმე მატჩზე ერთდროულად. თუ ფსონს ჩამოხვალთ რამდენიმე მატჩის შედეგის ერთდროულად გამოცნობაზე, თქვენი კოეფიციენტი ცალკეული შედეგების შესაბამისი კოეფიციენტების ნამრავლს შეადგენს (მეთაუდის სიზუსტით, დამრგვალების გარეშე).

არათანაბარი სიძლიერის გუნდების შეხვედრისას მატჩის გასწვრივ შეიძლება მიითვებოდეს იყოს ანგარიში და შესაბამისად, მატჩის შედეგაც განისაზღვრება ამ ანგარიშის გათვალისწინებით.

ერთი და იგივე მატჩის შეტანა ერთ ვარიანტში ორი სხვადასხვა სახით (მაგ: ლაციო - პარმა 1, და პარმა - ლაციო 2-1) არ შეიძლება, კოეფიციენტები არ გამოავლდება. კოეფიციენტები მრავალდება მხოლოდ ერთი და იგივე სახის პროგნოზებისთვის: შედეგი - შედეგზე, თასის აღება - თასის აღებაზე და ა.შ.

თუ მატჩი ჩატარდა დანიშნულ თარიღზე ადრე, მატჩის ჩატარების შემდეგ ჩამოსული ფსონები, მიუხედავად მასში აღნიშნული შედეგისა, დამრუნდება უკან. ფსონები უქმდება მაშინაც, თუ მატჩი გადაიდო, შეიცვალა მასპინძელი გუნდი ან არ დამთავრდა (ჩაიშალა). თუ ასეთი მატჩები შეტანილია სხვა მატჩებთან ერთად ორ ვარიანტში, მაშინ ვარიანტი განიხილება ამ თამაშის გარეშე. თუ მატჩი დამთავრდა, მისი შედეგი დაფიქსირდა, შემდეგ კი იგი გაპროტესტდება და გადათამაშდება, მოგებები გაიცემა პირველი მატჩის შედეგის მიხედვით. თუ ფსონი დადებულია გუნდის შემდგომ ეტაპზე გასვლაზე და თამაშის შედეგად გუნდი გააჟღერდა, შემდეგ კი რაიმე სანქციების გამო შემდეგ ეტაპზე გასვლაზე სხვა გუნდი ჩაითვლება, მოგებები გაიცემა თამაშის შედეგად შემდეგ ეტაპზე გასულ გუნდზე. თუ ტურში არ ჩატარდება რომელიმე მატჩი, ფსონი კი დადებულია გატანილი გოლების რაოდენობაზე, მოგება გაიცემა ან ფსონი წაგებულად ჩაითვლება, თუ ამ მატჩის შედეგი გაკლუნას ვეღარ ახდენს პროგნოზის გამოცნობაზე, სხვა შემთხვევაში ფსონი ბრუნდება უკან.

მოთამაშე პასუხისმგებელია ქვიტორის სწორად შევსებისთვის. თუ ქვიტორის ორი ნაწილი გამსხვავებულად არის შევსებული, გადაწყვეტი მიიღებულია ენიჭება ტოტალიზატორში ჩამარბეულ ნაწილს.

მოგებები გაიცემა და ფსონები უკან ბრუნდება ერთი კვირის განმავლობაში. ამ ვადის გასვლის შემდეგ, ქვიტორის გარეშე და არასწორად ან არასრულად შევსებულ ქვიტორებზე მოგებები არ გაიცემა. თუ ქვიტორში არ არის მიითვებული თანხა, ფსონები ჩაითვლება მისი მინიმალური ოდენობით (20 თეთრი).

ფსონები მიიღება: სამშაბათს, ოთხშაბათს, პარასკევს და შაბათს 13-დან 16 საათამდე სასტუმრო „აჭარის“ ფოიეში.

ქვეყნები

50 ქვეყანა, 50 მონაწილე, 14 საგზური + საფრანგეთი

Table with 9 columns (I-IX) listing countries and their respective flags.

გაგუფების 9 გამარჯვებული და მეორეადგილოსნებს შორის საუკეთესო შედეგის მქონე პირდაპირ გადიან ფინალში, მეორე ადგილზე გასული დანარჩენი 8 გუნდი დაწყვილდება და მიმოსვლით თამაშებში დანარჩენ 4 ფინალისტს გამოავლენს.

აზია

41 ქვეყანა, 36 მონაწილე, 3 ან 4 საგზური

Table with 10 columns (I-X) listing Asian countries and their respective flags.

გამარჯვებულები ორ 5-5 გუნდიან ჯგუფად დაიყოფიან და ერთნაირ ტურნირს მოაწყობენ ნეიტრალურ ქვეყანაში. 2-2 გამარჯვებული ნახევარფინალში გავა.

ნახევარფინალის მოგებულები საფრანგეთის საგზურსაც დაეუფლებიან და ერთმანეთში აზიის ჩემპიონსაც გაარკვევენ. ნაგებულები მესამე ადგილისთვის ითამაშებენ. გამარჯვებული მესამე საგზურს მოიპოვებს, აქაც ნაგებული კი ზღვისსრეთის ზონის ჩემპიონს მიმოსვლით შეეცილება საფრანგეთში გამგზავრებას.

სამხრეთი ამერიკა

10 ქვეყანა, 10 მონაწილე, 4 საგზური + ბრაზილია

Table with 2 columns listing South American countries and their flags.

ორნაირი ტურნირის 4 გამარჯვებული ფინალის საგზურს მიიღებს

- List of countries and their flags: პირველი წრის განრიგი, 24 მარტი, 1996. არგენტინა - ბოლივია, ვენესუელა - ურუგვაი, კოლუმბია - პარაგვაი, ეკვადორი - პერუ, 2 ივნისი, ეკვადორი - არგენტინა, ურუგვაი - პარაგვაი, ვენესუელა - ჩილე, პერუ - კოლუმბია, 7 ივლისი, პერუ - არგენტინა, ჩილე - ეკვადორი, კოლუმბია - ურუგვაი, ბოლივია - ვენესუელა, 1 სექტემბერი, არგენტინა - პარაგვაი, კოლუმბია - ჩილე, ეკვადორი - ვენესუელა, ბოლივია - პერუ, 9 ოქტომბერი, ვენესუელა - არგენტინა, ურუგვაი - ბოლივია, ეკვადორი - კოლუმბია, პარაგვაი - ჩილე, 10 ნოემბერი, ჩილე - ურუგვაი, ბოლივია - კოლუმბია, პარაგვაი - ეკვადორი, პერუ - ვენესუელა, 15 დეკემბერი, არგენტინა - ჩილე, ურუგვაი - პერუ, ვენესუელა - კოლუმბია, ბოლივია - პარაგვაი, 12 იანვარი, 1997, ურუგვაი - არგენტინა, პერუ - ჩილე, ვენესუელა - პარაგვაი, ბოლივია - ეკვადორი, 12 თებერვალი, კოლუმბია - არგენტინა, ეკვადორი - ურუგვაი, პარაგვაი - პერუ, ბოლივია - ჩილე

ზღვისსრეთი

10 ქვეყანა, 10 მონაწილე, 1 ან 2 არცერთი საგზური

Table with 3 columns listing Southern Ocean countries and their flags.

ჯგუფების მოგებულები ჯერ ერთმანეთში ორ წრედ გაარკვევენ საქმეს, ამითში გამარჯვებული კი საფრანგეთის საგზურს მოიპოვებს აზიის მეოთხე გუნდს შეეჯობება

ჩრდილო ამერიკა და ჰაიტი

30 ქვეყანა, 30 მონაწილე, 3 საგზური

კარიბეთის ზონა

I წრე ბიზლიოთიკა არუბა - დომინიკელთა რესპუბლიკა ბაჰამის კუნძულები - სენტ კიტსი და ნევისი გვიანა - გრენადა დომინიკა - ანტიგუა

II წრე

ბერმუდა - ტრინიდადი და ტობაგო პუერტო რიკო - სენტ ვინსენტი და გრენადინები კაიმანის კუნძულები - კუბა ბაჰამის კუნძულები ან სენტ კიტსი და ნევისი - სენტ ლუსია გვიან ან გრენადა - ჰაიტი სურინამი - იამაიკა დომინიკა ან ანტიგუა - ბარბადოსი არუბა ან დომინიკელთა რესპუბლიკა - ანტილის კუნძულები

მეორე ეტაპის 8 გამარჯვებული მოგვიანებით დაწყვილდება და მესამე ეტაპზე მიმოსვლით გამოავლენს ნახევარფინალური რაუნდის 4 მონაწილეს

ცენტრალური ამერიკის ზონა

I წრე

ნიკარაგუა - გვატემალა ბელიზი - პანამა

გამარჯვებულები ნახევარფინალურ რაუნდში გადიან

ნახევარფინალური რაუნდი

Table with 3 columns listing Central American countries and their flags.

ჯგუფების ორ-ორი გამარჯვებული მიმოსვლით მოაწყობს ორნაირ ფინალურ ტურნირს, რომლის 3 პრიზიორი საფრანგეთში ითამაშებს

აფრიკა

51 ქვეყანა, 36 მონაწილე, 5 საგზური

I წრედან თაჰისუფალი არიან

კამერუნი, ნიგერია, მაროკო, ეგვიპტე

I წრე

სუდანი - ზამბია ნამიბია - მოზამბიკი ტანზანია - განა სვაზილენდი - გაბონი უგანდა - ანგოლა მავრიკეთი - ზაირი მალავი - სამხრეთი აფრიკა მადაგასკარი - ზიმბაბვე გვინეა-ბისაუ - გვინეა რუანდა - ტუნისი კონგო - სპილოს ძეგლის ნაპირი კენია - ალჟირი ბურუნდი - სიერა ლეონე მავრიტანია - ბურკინა ფასო ტოგო - სენეგალი გამბია - ლიბერია

16 გამარჯვებულს დაემატება კამერუნი, ნიგერია, მაროკო და ალჟირი. 20 გუნდი დაიყოფა 5 ჯგუფად და ორნაირ ტურნირს მოაწყობს. ჯგუფების გამარჯვებულები ფინალური ეტაპის საგზურებს მოიპოვებენ. ჯგუფების ნილისურა პირველი ეტაპის დამთავრების შემდეგ მოეწყობა.

პლანტიანი დილადაღიან გვესტურა „ფრანს-ფუტბოლი“. ეს იყო ერთგვარი პასუხი და თანხმობა ჩვენს თხოვნაზე — მესხიერებაში აღედგინა 40 წლის კაცის ცხოვრების ძირითადი მომენტები.

— და აი, 40 წელიც მოვიდა! ალბათ საკმაო ხანია, თქვენს წარმოდგენას არ შორდება ეს ციფრი — 40.

— გულწრფელად ვილაპარაკებ, რომ სულაც არ არის ასე პირიქით. ვფიქრობ, გადავაბრუნე იმ ზღურბლს, რომელსაც კაცის ცხოვრებაში წარმოადგენს ასაკი ეხანაში. ამჟამად ცხოვრების მატჩის შუაგულში ვიმყოფები.

— როგორი გახსოვთ თქვენი მშობლები 40 წლის ასაკში?

— მამაჩემი ფრიალ საინტერესო საქმიანობით იყო დაკავებული — მათემატიკისკაც ასწავლიდა და ფეხბურთის მწვრთნელიც გახლდათ, რის გამოც სახლში მხოლოდ საღამოს ბრუნდებოდა, ხშირად უფრო გვიანაც. ზოგჯერ, მამათ—კვირებით ფეხბურთელის ფორმაც კეზავდა.

— თამაშობდა კიდევ?

— ორმოცდარეო წლისა ჩვენი მშობლიური ქალაქის ფოფის გუნდის ღირსებას იცავდა. ის ლორენის პრეზიდენის საკრებოს კაპიტანიც კი იყო, როცა ჟაკ ჟორჟ რეგიონალურ ლიგას თავსაცობდა. დღემდე მინი ანუ ყველაფერ დაჰყვებოდა მამაჩემს. მეც მათი თანამშრომელი ვიყავი და ჩემს წილ ფეხბურთს ყველაფერ და ყველთვის ვთამაშობდი. მასსოვს, ერთხელ ლონგვიში ვიყავით, მამაჩემი თავისუფალი დარტყმითვის ემსახურებოდა; მეც იქვე. შორაზხლოს ვთამაშობდი. ამ დროს საიდანაც შემომესმა — „ეხეც თამაშობს?!“ აღარ ვიციდი, სად წავსულიყავი. დღემდე ამ „აღმოჩენამ“ უფრო ააღებდა ვიდრე მამაჩემის კარგად შესრულებულმა დარტყმამ.

— რა ხნის არიან თქვენი შვილები და როგორ უყურებენ ისინი მამას, რომელიც ორმოცის განხდა?

— ლორანი 16 წლისა და მეორე კურსის ასრულებს, მარი კი მალე 15-ის განხდება, ის მძას ერთი კურსით ჩამორჩება. მე მათი მეგობარი ვარ, როცა საქმე კარგად მიდის და თუ ისე ვერა, როგორც უნდა იყოს — მათი მამა.

— მამათქვენთან სხვანაირი დამოკიდებულება გქონდა?

— მე არასოდეს შემიწყვეტია ფეხბურთის თამაში, ისევე, როგორც მამაჩემს. ფეხბურთმა ჩვენ თავიდანვე დაგვაკავშირა — ხუთი წელიდან მისი თანხმობით. მამაჩემი, როცა არ დადებებზე იტალიის პლაჟებზე ვისვენებდით; ასე გაგრძელდა წლების მანძილზე, სანამ არ შევედღეობი სრულყოფილ წესდრთნას მისი ხელმძღვანელობით. ჩემს მესხიერებაში ჩანს ბავშვობა, რომლის ძირითადი ნაწილი მამაჩემთან ფეხბურთის თამაშს დაეთმო. ვისურვებდი, რომ ჩემსა და ლორანს შორის წამოწყებულ თამაშშიც ასე გაგრძელდეს, რაც, მგონი, არცთუ ადვილი იქნება — მას შემდეგ ხომ ბევრი რამ შეიცვალა. იცით სად დაგვახლოდა? — კაფეში, რომელსაც ასეთი აბრა პქონდა — სპორტული ბარი. კაფეში მუდამ იგრძნობოდა იტალიელების სიჭარბე. ბებიაჩემი დღემდე მართლად მუშაობდა კაფეში. მე ან ტელევიზორთან ვიყავი მიმჯდარი, ან ესოში ვთამაშობდი ფეხბურთს. ან კიდევ ბაბუაჩემთან ბანკოში ვიქცევიდი თავს. მგონი, შეიძლება იმის მიხედვით, თუ საიდან მოდის ჩემი „გადამყოფობა“, რომელმაც ჰქვიათ ფეხბურთი, ბანკო, მეგობრები.

— ხომ არ გინატრათ — „ენტავი მალე-გავიზრდებოდი?“ — ეს არასოდეს მომსკლია აზრად, სანამ კაფეში ვიყავი, ჩემს მშობლებთან. მე 17 წლისამ დატოვე ისინი, როცა გადავწყვიტე „ნანისში“, საიდანაც დაიწყო ჩემი რეინი მეს ჩამოყალიბება. მაშინ იყო სწორედ, ჩემი მორიდებულება რომ აღმოვაჩინე. აი, მიდინარ ქუჩაში, გაშვებული კი, უფრო გოგონები, შერას გაყოლებენ. მშერა კი არცთუ ხანმოკლეა. აქ ორი ვარაუდაა: ის შენ გაწუნებს და კედელ—კედელ მიამურწები, ან შენ თვალთმაქცობ, თავს იკატყნებ.

— პლანტიანი რომელია, თვალთმაქცი თუ — თვალთმაქცი ნამდვილად არა ვარ, პირიქით, ამით ძალიან ვიყავი შეწუხებული და ათი წელი დამჭირდა იმისთვის, რომ ამ შეთხრობილიდან თავი დამეღწია. — კი მაგრამ, ის, რომ თქვენ ცნობილი პიროვნება იყავით, უფრო ადრე არ დაგებნართ ამ „საქიბის“ მოგვარებაში? — შემიძლია ვთქვა, რომ ალიარებით ძალიან შეწუხებული ვიყავი, როგორც ჩემს პროფესიულ, ისე ყოველდღიურ ცხოვრებაში. ჩემს თანაგუნდლებთან ერთგვარად შოკირებულნიც ვიყავი იმ ზედმეტ ყურადღებით, რომელსაც ჩემს მიმართ იქნა პრესა ან საზოგადოება.

— განა ყოველდღიურ ცხოვრებაშიც ასეა? —

როდის აკლდა ან რატომ უნდა ჰკლებოდა მიშელ პლანტინის პრესა-ტელევიზიის ყურადღება, მაგრამ ბოლო ხანს ნამეტანი იყო: 98 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის საორგანიზაციო კომიტეტის თანაპრეზიდენტადაც აირჩიეს და წელს ორმოცისაც განხდა. ახლა ჩემთვის უმთავრესი მომავალი მსოფლიოს ჩემპიონატის მოწყობაა, ამბობს კიდევ ქვემოთ შემოთავაზებულ ინტერვიუში.

მიშელ პლანტინი:

ცხოვრება თამაშშია

— შემიძლია დავარწმუნოთ, რომ ფეხბურთი არ შემიდგამს შხა ტანსაცმლის მალახობაში, თუ არ ჩავთვლით იმას, რომ შევიძინე საქორწინო კოსტუმი და საფრანგეთის გუნდის სპორტული ფორმა, როცა მე ერთგულნი ნაკრების სელექციონერი ვიყავი.

— მიუხედავად ამისა, საყოველთაოდაა ცნობილი ჩაცმის თქვენული დახვეწილი მანერა.

— მოყოლებული ფეხსაცმლის თამბიდან პალტუხამდე, ჩემი მუდმივ — კრისტელი ვანგებს ამ საქმეს. მალახობაში სიარული მისი სფეროა.

— როცა მალდი რანგის სპორტსმენი ხარ, არსებობს პროფესიული მოვალეობა — დაუქვემდებარე სხეული გამოდგმებულ წვრთნას. ეს ყველაფერი ხშირად იქამდე მიდის, რომ მავანთ ნარკისული გადახრებაც კი უნდებოდა.

— მე არასოდეს მყვარებია ჩემი სხეული, არც ის მიფიქრია, რომ ჩემი ტანი რაღაც განსაკუთრებული საიწებოა. ასე რომ, ნარკისიზმი ჩემთვის უცნაო, ერთხელ ტესტირებისთვის სპირიტივტრში ჩავხერე და იქედის გაცრუებამაც არ დაახანა. ძნელი დასაჯერებელი იყო რომ საუკუნის ათლეტი ვიყავი.

— ახლა როგორაა საქმე? — ამხე აღარც ვფიქრობ. ეს ძალიან ადრე იყო, ნანსში ყოფინას. იყო შემთხვევები, რომ ვულეც ამრევიდა. მაგრამ ჯარში დიდი გულმოდგინებით ვასრულებდი ყველა აუცილებელ გარჯიშს, განსაკუთრებით ცალ ფეხზე ხტომაში ვიყოჩაღე და ამ საქმეში ჩემპიონ მაქმი ბოლის თუ ჩამოვრჩებილი მხოლოდ. მე არც წაქცევა დამკლებია არც მუჯღუგუნს, მაგრამ ყველაფერი ასატანი და მოსათმენია. ამავე დროს მშვენივრად ვთამაშობდი თავით და საერთოდ, სხეულის სრულყოფა სიმტკიცისა და გამძლეობის საქმეა.

— როგორ ფიქრობთ, გამძლეობა გაითმობხებთ?

— რა თქმა უნდა, მოწიფულობასა და მუშაობასთან ერთად, ასე 25—26 წლისთვის. მაგრამ მე ყოველთვის გამასავათებელ კიბდღში ვიყავი წინასთან, ოცი წელი სასწორის ვიყავი ჩავრეინილი. საფეხბურთო კარიერა წინის გადამკიდეს ერთი-ორი წლით შემიძლია.

— როგორც უნდა იყოს ჩემპიონის ფიგურა, მისი ე.წ. კარკასი, იგი უფრო სწრაფად განილდება სუსტდება ვინმე ჩინოვნიკის ან ინტელექტუალის ტვინი. ხომ არ გაქვთ რაიმე ეფემერული განცდა თქვენი მაშინდელი ცხოვრების მიმართ, რაც გახვედინანებთ?

— გულახდლილად გეტყვით, რომ ამას ჩემთვის საგანგაშო არაფერი მოუტანია. თუ რაიმე გაკეთება აღარ შემიძლია, არც მოვისურვებ ამას. ძალიან მიმინდობს ვარ, ბედისწერისავე მუქრა. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ბედნიერება და კარგი ცხოვრება კარიერის თანამდევია. ახრმა, რომ უნდა შეჩერდეს, არ უნდა შევიქმნას დრამა, არ უნდა დაგაკომპლექსოს. არ ვიცი, გჯერათ თუ არა ჩემი, მაგრამ მაინც უნდა ვითხრაოთ, რომ უდიდეს სიამოვნებას განვიცდი, როცა ჩავდივარ ბერკერაქში, რა თა „ვარიეტეს“ ჩემს თანაგუნდლებთან ერთად 2 ან 3

ტი ვიყავი. ჯერ კიდევ ახალგაზრდა წინაში ვიმატებდი. მაშინ იყო სწორედ, ჟან-მიშელ მუტას დახმარებით მენიუ რომ შევადგინე უვარჯიშებლად. წინის შენარჩუნება მიჭირდა.

— საკვირველია, განა ამავე სხეულით არ იმყოფებოდით მოღვაწეობის ზენიტში?

— საკითხავია, რა უფრო მიწყობდა ხელს — სხეული თუ გული. სწორედ ჩემი გულის და არა სხეულის წყალობაა, რომ 32 წლამდე ვვარჯიშობდი და ვთამაშობდი. გულისა, რომელიც წუთში ორმოცამდე ძლივს სცემდა. ეს გულისცემა ხოგჯერ არითმულიც კი იყო, მაგრამ ძალიან მაღელ წინასწორდებოდა. ეს ალბათ ქუჩის ფეხბურთის წყალობაც არის. არავითარი გულის აჩქარება არ მაშინებდა, კე იყო, დიდხანს სირბილი ჩემთვის ნამდვილი გოლეოთა იყო.

— ახლა როგორაა საქმე? — ამხე აღარც ვფიქრობ. ეს ძალიან ადრე იყო, ნანსში ყოფინას. იყო შემთხვევები, რომ ვულეც ამრევიდა. მაგრამ ჯარში დიდი გულმოდგინებით ვასრულებდი ყველა აუცილებელ გარჯიშს, განსაკუთრებით ცალ ფეხზე ხტომაში ვიყოჩაღე და ამ საქმეში ჩემპიონ მაქმი ბოლის თუ ჩამოვრჩებილი მხოლოდ. მე არც წაქცევა დამკლებია არც მუჯღუგუნს, მაგრამ ყველაფერი ასატანი და მოსათმენია. ამავე დროს მშვენივრად ვთამაშობდი თავით და საერთოდ, სხეულის სრულყოფა სიმტკიცისა და გამძლეობის საქმეა.

— როგორ ფიქრობთ, გამძლეობა გაითმობხებთ?

— რა თქმა უნდა, მოწიფულობასა და მუშაობასთან ერთად, ასე 25—26 წლისთვის. მაგრამ მე ყოველთვის გამასავათებელ კიბდღში ვიყავი წინასთან, ოცი წელი სასწორის ვიყავი ჩავრეინილი. საფეხბურთო კარიერა წინის გადამკიდეს ერთი-ორი წლით შემიძლია.

— როგორც უნდა იყოს ჩემპიონის ფიგურა, მისი ე.წ. კარკასი, იგი უფრო სწრაფად განილდება სუსტდება ვინმე ჩინოვნიკის ან ინტელექტუალის ტვინი. ხომ არ გაქვთ რაიმე ეფემერული განცდა თქვენი მაშინდელი ცხოვრების მიმართ, რაც გახვედინანებთ?

— გულახდლილად გეტყვით, რომ ამას ჩემთვის საგანგაშო არაფერი მოუტანია. თუ რაიმე გაკეთება აღარ შემიძლია, არც მოვისურვებ ამას. ძალიან მიმინდობს ვარ, ბედისწერისავე მუქრა. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ბედნიერება და კარგი ცხოვრება კარიერის თანამდევია. ახრმა, რომ უნდა შეჩერდეს, არ უნდა შევიქმნას დრამა, არ უნდა დაგაკომპლექსოს. არ ვიცი, გჯერათ თუ არა ჩემი, მაგრამ მაინც უნდა ვითხრაოთ, რომ უდიდეს სიამოვნებას განვიცდი, როცა ჩავდივარ ბერკერაქში, რა თა „ვარიეტეს“ ჩემს თანაგუნდლებთან ერთად 2 ან 3

ნამდვილად ვერ აღვიქვამ.

— იქნებ თქვით სამიოდე სიტყვა იმის შესახებ, რასაც ჰაღებზე ფიქრობთ?

— უფრო ვაბედულნი ვიდეი, მამაკაცები, უფრო უკიდურესნი და აუცილებელნი.

— იმიტომ დაქორწინდით, რომ შვივარებულნი მალე შეიქმნათ (რედაქცია: მას დათონებით მოითხოვს, თუ)?

— მართალია, შეგიძლება მსუქნი იოტყვას, მაგრამ უფრო მთავრად შეგიძლება იყავინო, რომ ვიპოვე გოგონა, რომელიც შემიყვარდა, მიყვარს და კვლავაც მიყვარება.

— თქვენ ეკლესიაში დაიწერეთ ჭვარი, შემდეგ მერაშიც მიხვედით...

— მე მორწმუნეთა ოჯახიდან ვარ. 7—დან 14 წლამდე ფოფის ქორთში ვმღეროდი. ყოველ კვირას, დილაობით წირვაზე დადიოდი დედაჩემთან ერთად, რომელიც იქ კატეხიზმის ასწავლიდა და დღესაც მგონი ამითაა დაკავებული.

— თქვენ გჯობს ღმერთი?

— უკუველად. მე მჯერა, რომ ღმერთი არსებობს და არასოდეს დამიწყებია ეჭვი-სჯემ მისი არსებობა. ეკლესია ადამიანებისთვის ბევრს ნიშნავს, მიჭირს კიდევ ამაზე რაიმეს თქმა. ეკლესიის რეპუტაცია ხოგჯერ დამოკიდებულია მის სიმამათურ თუ არა სიმამათურ მღვდლებზე. მე შემხვედრია ერთი და მეორეც. თუმცა, რა თქმა უნდა, კვშიარბი რწმუნა ამ ყოველივეს აღმატება.

— შესთხოვთ ხოლმე ღმერთს?

— რა თქმა უნდა, ასეც ხდება. და რასან წინასწარ იმასაც ვხვდები, რა უნდა მკითხვით, ახლავ გეტყვით, რას შევთხოვ ღმერთს მატჩების წინ — ღმერთო, ჩვენ მოგვა გვიპირდება, ხელი მოვიმართო. აი, ის, რასაც მას ვთხოვ, ზუსტად იმას, რაც საჭიროა ჩემი მტრების ვედრების გასაწონსწორებლად. ისინიც ხომ ღმერთს შესთხოვენ თავის მხრაც.

— 40 წლისა, ისე, სხვათაშორის, სიკვდილის არსზე ხომ არ დაფიქრებულხართ?

— თუ არ ჩავთვლით ჩემს ბებიებს და ბაბუებს, დიდი ხნის წინ გარდაცვლილ რამდენიმე ჩემს კლასელს, ჩემს საუკეთესო მეგობარს გაეტარა შირგას, რომელიც მოულოდნელად დამშორდა, შემიძლება ვთქვა, რომ სამგლოვინო განცდები მაინცდამაინც არ მახსოვიათ. აღარაფერს ვხატობ ენაზე, რომლის ტრაგედიაშიც ვემძრა. სიკვდილთან „ძალიან ახლოს“ არ ვყოფილვარ და მხოლოდ ასე ვიტყვი: არამც თუ არ ვფიქრობ სიკვდილზე, უბრალოდ, არც მეუბნია მისი. მე ჩემს სიკვდილს ველოდები. აი, სხვისი გარდაცვალება კი ნამდვილად დრამაა. აქურთ სიცოცხლეც ესაა. ერთგვარი გასაგებელი მონაკვეთი, გზა მერე სიცოცხლისკენ, იმით მოსამთვლელად წასვლა, ვინც აქურთ ყოფილი გზიდან ჩამოგვშორდა. ამ მონაკვეთის გაგლის ცვდილობს საკუთარი სიცოცხლე მიუძღვნა ბედნიერებას. მე განს მარტო ჩემი, მეზობლის ბედნიერებას მწადა და მზად ვარ, ხელი გავეწოდო, თუ ეს-მას სჭირდება და მიიღებს. რაიმე გაკვეთისა მე ვაცდილებთ უფრო ბედნიერი ვარ, ვინმე რაიმეს მიღებისას. ვინმესგან რაიმეს მოძღვნა ნამდვილად მაწუნებს, მე ხომ უკვე გამაჩნია ყველაფერი ის, რაზეც ოცნება შემიძლება.

— შეიძლება თუ არა თქვით, რომ თქვენ სიცოცხლეც ცხოვრებით ცხოვრობთ?

— მე არაერთი ჰუმანიტარული წამოწყების მოთავე ვარ. ვხელმძღვანელობ ამასწინათ შექმნილ ასოციაციას, რომლის მიზანია ნარკომანი ახალგაზრდების გურნალობა და ხსნა, მათი საზოგადოებისათვის დაბრუნება. გაიხედეთ, რამდენი გაცივრებულია ირავლივ, რამდენი ტკივილი და კენესა იმისი. ცდილობს დავეხმარო ჩემებურად, ისე, როგორც ძალიან. ასე, რომ ჩვენი ყოფითი სუქტაკლი მთლად სახალი-სო ვერაა, მაგრამ მაინც არ მრცხვენია იმის თქმა, რომ ბედნიერი ვარ. არც იმისა, რომ საკმაო ფული დავაგროვე.

— სხვანაირი ცხოვრებას ხომ არ ინატრებდით?

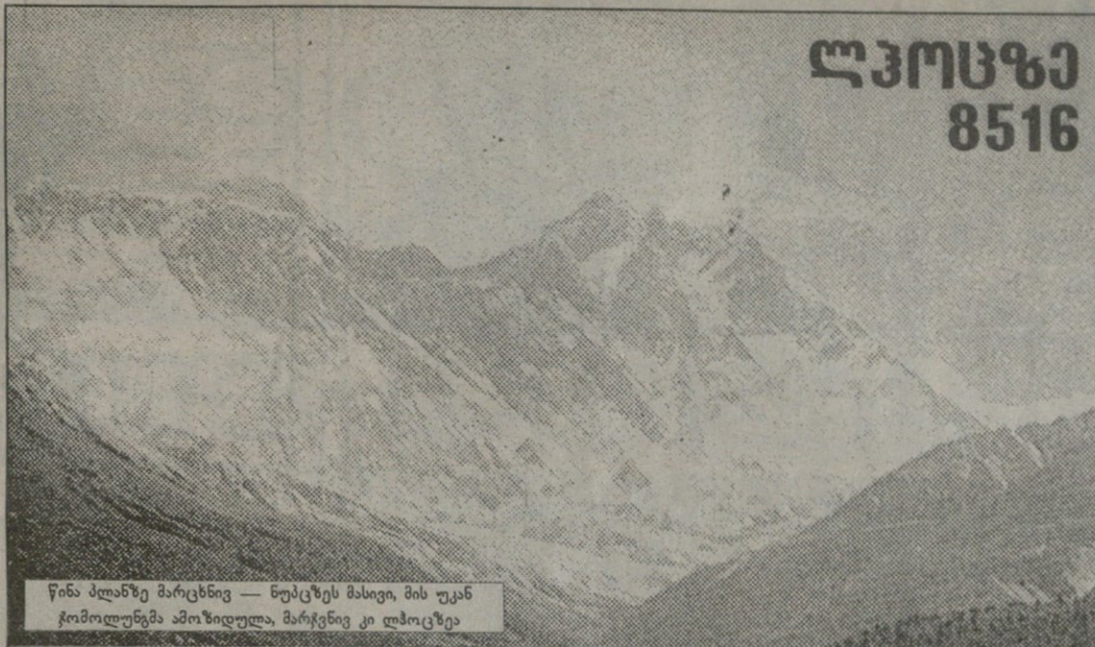
— ჩემი ცხოვრება რომანია. ვერ ვიტყვი, რომ ის აღსასვლა ინტრიგებით, პიკანტური უცნაურობებით და მოულოდნელობებით. მსგავსი რამეები მხოლოდ წიგნებში შეიძლება ამოიკითხოს კაცმა.

— აწი რის გაკეთებას აპირებთ?

— უმთავრესია, 98 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის მოწყობა, შემდეგ მსურს შემოვარო მსოფლიოს უფრო ახლო გავიცინო ჩვენი პლანეტამისი მობინადრები; დაბოლოს, რასან ცხოვრება თამაშია, მსურს კვლავც ვითამაშო, მიყვარდეს და გავცე. აი, ამ ცხოვრებისეული კრედილით დავულოდები ჩემს აღსარულს.

თარგმანი
თამაზ ბუჯაბიძე

რეპატრინაცია

წინა პლანზე მარცხნივ — ნუბცხეს მასივი, მის უკან ჯომოლუნგმა ამოწილულა, მარჯვნივ კი ლპოცხე

ლპოცხე 8516

ჯომოლუნგმას ჩრდილქვეშ

ვლეთის ცირკი, ჩრდილო-აღმოსავლეთით — კანჩუნგის მყინვარი. მასივიდან სამხრეთით და მასთან მდებარე მთავარი ქედის ჩამოღის რამდენიმე მყინვარი, რომლებსაც აქვთ საერთო სახელწოდება — ლპოცხე, მათ შორის არის მთავარი, აღმოსავლეთის და დასავლეთის. ლპოცხე პირველად პატარა თეთმფრინავის ილუმინატორიდან ვიხილეთ, როცა მაღალმთიან სოფელ ლუკლაში მიფრინავდით, რათა იქიდან ჯომოლუნგმას ძირში მდებარე საბაზო ბანკში ავსულიყავით. შორიდან ჯომოლუნგმა, ლპოცხე და მათზე არანაკლებ სახეგანობიანი შვიდი-ათასიანი ნუბცხე — დედაიწიის სიმაღლით ცილამერიე მწვერვალი — სამივე ერთ მთლიან გეგანტად მონანდა, როგორც აისბერგი. სამივე მასივი ჩარჩოში ჩასმულ ფოტოს გადავანებდა. წინა პლანზე ნუბცხეს უსარმაზარი მასივი გადამოვიღეთ. მთელი მასივი ერთი სიმაღლისა მონანდა, თითქოს თარაზოთი გაუსწორებიათ. უკან პლანზე, ჯომოლუნგმას ზედა ნაწილი ეგვიპტური პირამიდის მსგავსად იყო წამოშრებული. მარჯვნივ ოთხთავიანი ლპოცხეს სამი თავი აღმართულიყო. ზოგიერთ მთამსგვლელურ წიგნში ამოიკითხათ, რომ მიუხედავად დიდი სიმაღლისა და სიდიდისა, ლპოცხეს მასივი ვერ ახდენს ისეთ შთაბეჭდილებას, როგორც ვიქტორია, მის სამხრეთ-აღმოსავლეთით მდებარე რეპატრინაციის მაკალე, რომელიც მას სიმაღლით ჩამორჩება. ეს იმით აიხსნება, რომ ჩრდილოეთიდან და ჩრდილო-დასავლეთიდან ლპოცხეს ჯომოლუნგმას მასივი დასცქერის და თრგუნავს, ხოლო აღმოსავლეთიდან, სადაც პიმალიას ამონაკვეთზე ძირითადი გზები გადის, მას მაკალეს მასივი ზერგავს. იგი დასავლეთის ცირკიდანაც კი არ გამოიყურება დიდებულად, რაკი აქ კაცს თვალი გაურბის

ჯომოლუნგმასკენ, რომელიც თავისი მონუმენტულობით ჩრდილავს ოთხთავა მწვერვალს. სამხრეთიდან ამ ოთხთავას ვუბნებამ ფარავს და მხოლოდ ჩრდილო-აღმოსავლეთიდან, კანჩუნგის მყინვარიდან ან სამხრეთიდან, ლპოცხეს მყინვარს, მასივი მთელი თავისი სიდიდით წარმოგვიდგება. ასევე გავინიღეს ერთხელ ნანახი სჯობი და, როცა ჯომოლუნგმასკენ უკვე ქვეითად მიმავლდებოდა ის „მარჩოში ჩასმული სურათი“ პირველად ვიხილეთ, იქიდან ლპოცხე სულაც არ გვეჩვენა ისეთი ღამი-აგებულ-ღამიანაკებული, პირიქით — ლპოცხეს ცადატყორცნილი, წამახვილებული თავები თითქოსდა დედაიწიის უმაღლესი მწვერვალის პირამიდის იქით გადაკერებდა. რაც მეტად უკანოვდებოდა ლპოცხეს, ნუფცხესა და ჯომოლუნგმას, ეს შთაბეჭდილება მით უფრო იზრდებოდა, მაგრამ რა თქმა უნდა ეს ილუზია იყო — სივრცეში ახლომდებარე საგნები ხშირად ციცილებით მალაიან ჩანს, ვიდრე დაშორებულნი. ჩრდილო-აღმოსავლეთიდან, კანჩუნგის მყინვართან ლპოცხეს ფერდობები, ისე როგორც ჯომოლუნგმას აღმოსავლეთის ფერდობები, გვგონებს ციციბო და საფეხურებიან კედელს, საიდანაც მასიური თოვლ-ყინულოვანი ლავარიანობა გადმოვიდებოდა. იქიდან მუდმივი თოვლისა თუ ყინულის ზეგო წყდება და კანჩუნგის მყინვარს გრავალითა და სათქით ასკდება. სამხრეთიდან, ლპოცხეს მყინვარის მზარეს, მასივს აქვს ფრიალი ციციბო კლდოვანი ფერდობები, რომლებიც ჩაყინული კულუარებიანა დასერილი. ლპოცხესკენ გზები მხოლოდ სამხრეთიდან ადის. აქ ნუბცხეიდან ასვლა შეძლება კუნძულები მყინვარიდან და დასავლეთის ცირკიდან, იმჯას ველიდან ლპოცხეს მყინვართან, ან არუნის ველიდან კანჩუნგის

მყინვართან. ახლა ორივე სიტყვა ლპოცხეს სახელწოდებაზე. მის ნათლობაზე დიდი გავლენა იქონია ლპოცხეს ჩრდილავსა მეზობელმა ჯომოლუნგმამ. ლპოცხე ტიბეტურიდან თარგმანში ნიშნავს „სამხრეთის მთას“ („ლპო“ - სამხრეთი, „ცხე“ - მთა). ჩრდილოელმა მეზობელმა იმდენად დაჩრდილა ოთხთავა სამხრეთელი, რომ მასზე ასვლა 1955 წლამდე არავის უცდია, რაკი ამ რაიონში ამოსულნი, უცლვბლიყველანი, დედაიწიის უმაღლესი მწვერვალისკენ მიიღებოდნენ. ჯომოლუნგმას ფერდობებზე ასულით თვალი კი გაურბოდათ ლპოცხესკენ, მაგრამ იქით ფეხი არაფრით წაცდენიათ, მიუხედავად იმისა, რომ დაახლოებით 7500 მეტრამდე, სადაც მეზობე ბანკი იდგებოდა, ერთი მარშრუტი იყო გასავლელი, მეუე კი გზები იყრებოდა. პირველად ჯომოლუნგმაზე პირველი წარმატებული ექსპედიციის მეთაურმა ინგლისელმა ჯონ პანტამ იფიქრა სერიოზულად ლპოცხეზე. ეს მოხდა 1953 წელს, სწორედ იმ წელს, როცა ინგლისელთა ექსპედიციამ ჯომოლუნგმა დალაშქრა. მაშინ ჯონ პანტამ შერა და ნამგიალთან ერთად დასვერა ლპოცხეს მთავარი მწვერვალის ქედი, 1955 წელს კი მის ფერდობებზე პირველად გამოჩნდნენ მთამსვლელები. მაშინ შვეიცარიელმა ნორმან დირენფურტმა, როგორც ვერა პირმა, ნუბცხის მთავრობისაგან ლპოცხეზე ასვლის უფლება მიიღო. თავის ექსპედიციაში მან მიიწვია პიმალიას ბუმბერაზებთან ნაცადი ავსტრიელები ერინი შნაიდერი და ერნს სენი. ისინი მწვერვალის დასვერვის მიზნით მდინარე ინჯას ხეობიდან ავიდნენ, ლპოცხეს აღმოსავლეთი მწვერვალის სამხრეთით ჩამომავალი ფერდობები შეათვა-

შვეიცარიელ მთამსვლელებს ღმერთი რომ არ გასწვრობოდათ, 1952 წელს ჯომოლუნგმაზე ამოვიდნენ თავს და გახდებოდნენ პირველნი, რომლებმაც დედაიწიის უმაღლესი მწვერვალი დალაშქრეს. მაშინ შვეიცარიელთა საგზაფხულო და საშემოდგომო ექსპედიციებმა გვიანად შეაფოთეს ინგლისელები, რომლებიც ნახევარ საუკუნეზე მეტ ხანს ფიქრობდნენ ჯომოლუნგმაზე ასვლას და ამ დროის განმავლობაში ათი ექსპედიციაც მოაწვეს, მაგრამ 1953 წლამდე მისხან ვერა და ვერ მაიღწიეს.

მიუხედავად იმისა რომ, ჯომოლუნგმაზე პირველასვა განხორციელდა, შვეიცარიელებმა მაინც არ დაიშლეს ფიქრი და ოცნება, რომ ამ მწვერვლიდან გადმოეხედათ.

და აი, 1956 წლის გაზაფხულზე შვეიცარიელები ამ მწვერვალის რაიონს მიაღწენ,რათა პირველამსვლელთა მარშრუტით სამხრეთ უნაგირას გავლით ასულიყვნენ „სამყაროს სახურავზე“. მაგრამ მხოლოდ ეს როდი იყო მათი მიზანი, შვეიცარიელებს გუნდში ჰქონდათ ჯომოლუნგმას მეზობელ რეპატრინაციის ლპოცხეზე პირველასვლაც.

ერთი ექსპედიციით — ორი რეპატრინაციის! მსგავსი რამ მანამდე აზრად არავის მოვლავა. იმ წლებში არათუ ორი ასეთი ბუმბერაზის, ერთის დალაშქრავა კი გრანდიოზულ ეროვნულ ითვისებოდა, შვეიცარიელთა გუნდს კი ალბათ უგრადილობის უნდა ეწყოლით.

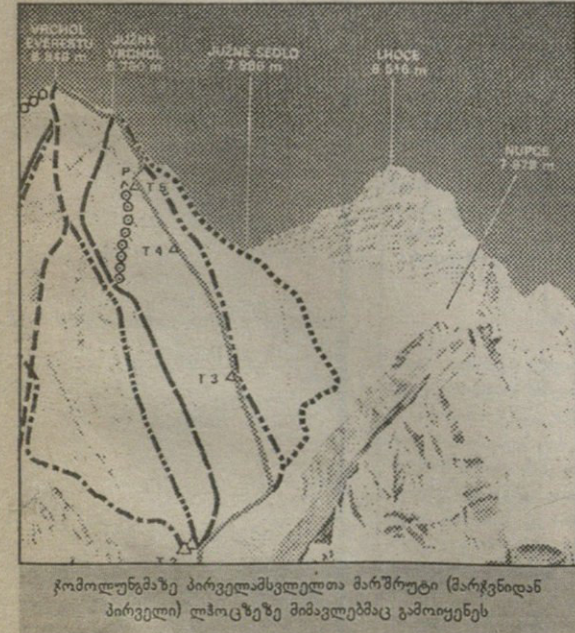
დედაიწიის უმაღლეს მწვერვალზე საუბრით თავს აღარ შეგავწყენთ, მითუმეტეს მასზე საკმაოდ ვისაუბრეთ. აი, სიმაღლით მეოთხე მწვერვალს კი გაგაცნობთ.

ლპოცხეს მასივი ნუბცხეში პიმალიას მთავარ ქედზე, ჯომოლუნგმას მეზობლად, სამხრეთით მდებარეობს. წინათ ფიქრობდენენ, რომ ლპოცხე ჯომოლუნგმას გვერდითი წინა მწვერვალია, მაგრამ როცა ახლოდან იხილეს, აღმოჩნდა, რომ სრულიად დამოუკიდებელი მწვერვალია. ლპოცხეს ჯომოლუნგმასაგან ამორებს ოთხ-კილომეტრიანი ზღუდარი, რომელზეც სამხრეთ უნაგირა მდებარეობს. ლპოცხეს მასივი 1,3-კილომეტრიანი ქედი, რომელზეც ალქისი კლდოვანი პიკები აღმართულა.

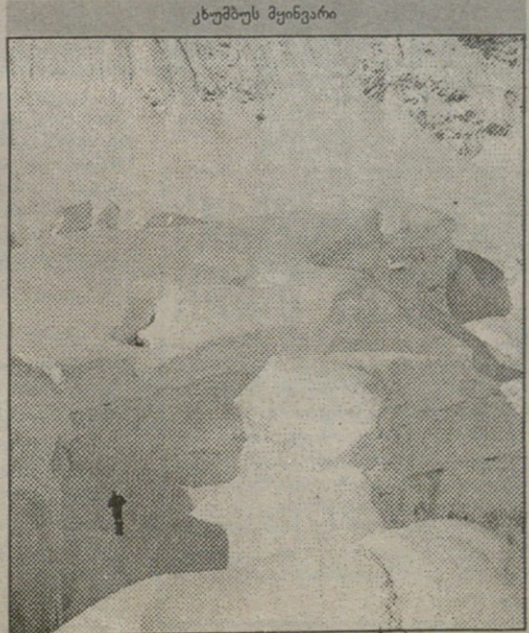
ეს მწვერვალი ძირითადად მაინც ოთხთავიანია და ოთხივე 8000 მეტრს აღემატება. მათგან უმაღლესია მთავარი, რომელიც 8516 მეტრია. სიმაღლით ამას მოჰყვება დასავლეთის საშუალო მწვერვალი (8426 მ), მეუე აღმოსავლეთის საშუალო და პიკი (8376 მ) და აღმოსავლეთის მწვერვალი (8398 მ), რომელსაც უფრო ხშირად ლპოცხე შარს უწოდებენ.

ლპოცხეს დასავლეთით არის ნუბცხეს (7879 მ) შთაბეჭდავი განშტოება, რომელიც ჯომოლუნგმას დასავლეთ ცირკს საზღვრავს. ეს დაბალი მასივი ლპოცხე-საგან არც ისე ღრმა (300 მ) უნაგირით არის დაცლებული და დამოუკიდებელ მწვერვალად ითვლება, თუმცა მისი სახელწოდება, რომელიც „დასავლეთის პიკს“ ნიშნავს, იმაზე მიუთითებს, რომ იგი ლპოცხეზეა „დამოკიდებული“.

ლპოცხეს ფართო გამოიყურება აქვს. ჩრდილო-დასავლეთით მდებარეობს დასა-

ჯომოლუნგმაზე პირველამსვლელთა მარშრუტი (მარჯვნიდან პირველი) ლპოცხეზე მიმავლდება გამოიყენეს

კუმბუს მყინვარი

ლიერეს, მაგრამ ზემოთ ვეღარ გვიღწინებდა ისინი დაფრთხილად მოვიდნენ მყინვარებში, რომლებიც ყოველთვის შეიძლება გადმოიწვევდნენ. მათ სხვა მხრიდანაც დაზვიერეს მწიროვანი და მოკვანებოთ სივრცეში, ვალდებულნი. საფულის მუსონებმა რომ გადაიარეს, ექსპედიციის ზეგნებში მწვერვალზე ბი ბრუნო შპაიცი, არტურ შპაიცი, ანრიკო ჯორჯ ი. ბელი, ფრედ ბასკი და რიხარდ მაკგოვანი. მათ 16 სექტემბრიდან საიერიშოდ მართლაც სერიოზული სამუშაო გააჩაღეს. გადაწყვიტეს, იერიში დასავლეთის ცირკიდან მიეტანათ. მალე 6400 მეტრზე პირველი ბანაკი გამართეს, კუმბუს ყინულვარდნილის გადასალახავად ისინი მოკლე თხილამურებს იყენებდნენ, მეუე შნაიდერი და შპირავი ისე გათამამდნენ, რომ იმავე მყინვარზე პირველი ბანაკიდან საბაზოში თხილამურებით დაეშენენ.

სექტემბრის ბოლოდან ამინდი გაუფუჭდა. ბარაკიანი თოვა დაიწყო და ქარმა იმდენად დაიწყო, რომ წინსვლა შეაფერხა, მიუხედავად იმისა, ისინი მაინც ზემოთ მიიწვედნენ და უკვე 8 ოქტომბერს 7400 მეტრზე მეოთხე ბანაკი დადგეს და სწორედ აქედან გადაწყვიტეს მწვერვალზე პირველი იერიშის შიგანა. იქითკენ სენი და შპეკელი დაიძრნენ, მაგრამ სქელ და ახალ მშრალ თოვლზე სიარულმა შეგებთან ერთად მხოლოდ 7700 მეტრამდე აღწევინა. მეუე ისევ გაავრდა და ქარბუქი ამოვარდა. 14 ოქტომბერს, როცა ცოტა გამოიძარა, სენი და შპეკერმა 7600 მეტრზე კიდევ ერთი ბანაკი დადგეს. ეს წყვილი მწვერვალისკენ გადმწყვეტ იერიშზე მეორე დღეს დილის 7 საათზე გავიდა. თან მხოლოდ ორ-ორი ფანგადის ბალინი წაიღეს იმ იმედით, რომ პირველი გასვლისას კვითელ თარიხთან დატოვებულ რვასაც ეპიპოვით, მაგრამ იქ ყველაფერი თოვლს დაეფარა და მათ მებნაში დრო ამოვდ დაკარგეს. მეტი რა გზა ჰქონდათ, უკან უნდა დაბრუნებულყვნენ, მაგრამ სენი გაუთვტა, შპეკერს ფანგადის ბალინი გამოართვა და მარტო გაუდგა გზას. 8000 მეტრზე რომ ავიდა, მოულოდნელად სენიქვა შეგვრა, თურმე ფანგადის აპარატურა გაუფუჭებულიყო და იძულებული გახდა მასაც პირი ებრუნა. მეზობე ბანაკში ჩასულმა სასუნთქი მონწყობილობა შეაკეთა, მაგრამ ზუთი დღე გამოდარების მოლოდინი ამოვდ დაშვრა.

იყო მწვერვალზე ასვლის სხვა ცდებიც, მაგრამ უამინდობა უკან ახევიანებდა მთამსვლელებს. მომდევნო წელს, როცა შვიდი რეპატრინაციის უკვე დალაშქრული იყო, შვეიცარიელები ჯომოლუნგმასკენ დიდი ექსპედიციით დაიძრნენ. მათ ექსპედიციას ჯომოლუნგმას ექსპედიცია ერეკვა და მართლაც მასზე ასავლელად გაემგზავრნენ, მაგრამ ლპოცხეზე ამოკვეს თავი და ამ მწვერვალზე პირველამსვლელები გახდნენ, მეუე დედაიწიის უმაღლეს მწვერვალისკენ გადაიარდნენ.

მაგრამ, თუ როგორ მოხდა შვეიცარიელთა ასვლა ლპოცხეზე და როგორ გასრულდა ჯომოლუნგმაზე მათი ასვლის ცდა, ამას ჩვენი რუბრიკის მომდევნო გამოშვებაში გვიამბობთ.

ამთავრობის ანგარიში

საფეხბურთო ტოტალიზატორი ლაკლას-ტოტო. მატჩების სია — ტირაჟი №12 (16-18 დეკემბერი). 1. მილანი — ტორინო. 2. იუვენტუსი — ინტერი. 3. ბარი — პარმა. 4. ნაპოლი — რომა. 5. ვალენსია — ატლეტიკო. 6. ბარსელონა — სპორტივო. 7. რეალი — ხელტა. ბილეთების რეგისტრაცია შეწყდება შაბათს 16 დეკემბერს 16.00 სთ-ზე. №11 ტირაჟის შედეგები: 1. 0-0 2. 2-0 3. 2-1 4. 2-1 5. 3-1 6. 3-2 7. 3-1. მოგებები: ზუთი მატჩი — 84 ლარი (5 ვარიანტი). ექვსი მატჩი — ვერაჟინ გამოცნო. JACK POT — 820 ლარი გადადის შემდეგ ტირაჟში. შვიდი მატჩი — ვერაჟინ გამოცნო. JACK POT — 1060 ლარი გადადის შემდეგ ტირაჟში. ბილეთები იყიდება მეტროს სადგურებთან (ში): დელისი, პოლიტექნიკური, მარჯანიშვილი, სამგორი და ანბეტელი. ბილეთის (2 ვარიანტი) ფასი 30 თეთრი. მოგებები გაიცემა მისამართზე: ხეთაგურავის 2, მე-3 სართული, ფონმა „ესკიზი“ 11-დან 14 სთ-მდე.

